

DOĞAL GAZ DAĞITIM SEKTÖRÜ DÜZENLEYİCİ HESAP PLANI İZAHNAMESİ

I- TEMEL İLKELER

(1) Doğal Gaz Dağıtım Sektörü Düzenleyici Hesap Planı (Hesap Planı); doğal gaz dağıtım şirketleri için tarife belirleme sürecinde gerek duyulan verilerin muhasebe kayıtlarından kolay ve gerçeği yansıtacak şekilde elde edilebilmesine, denetim ve gözetim için gerekli olan bilgilerin doğrulanabilir ve denetlenebilir bir şekilde doğrudan ve sağlıklı olarak temin edilebilmesine, ayrıca finansal analiz, risk analizi, verimlilik analizi gibi çeşitli analiz ve yorumlar için ihtiyaç duyulan bilgilerin standart ve doğru sınıflandırılmış bir şekilde teminine yönelik olarak hazırlanmıştır.

(2) Hesap Planı, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 175 inci maddesi kapsamında Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği uyarınca, 01/01/1994 tarihinden itibaren yürürlükte olan Tek Düzen Hesap Planında belirtilen ana hesaplar ile belirli ana hesaplar altında (Kurum tarafından) oluşturulmuş yardımcı ve alt hesaplardan oluşur.

(3) **Hesap numaralama sistemi:** Hesap numaralarının hanelere göre gösterimi aşağıda belirtildiği şekildedir:

<u>Ana hesap</u>		<u>Yardımcı hesap</u>		<u>Alt hesaplar</u>								
1	.	2	.	3	.	4	.	5	.	6	.	7
A		B		C		D		E		F		G

A: Tek Düzen Hesap Planında yer alan ana hesap numarasını tanımlar.

B: Yardımcı hesap numarasını tanımlar.

C: 1 inci düzey alt hesap numarasını tanımlar.

D: 2 nci düzey alt hesap numarasını tanımlar.

E: 3 üncü düzey alt hesap numarasını tanımlar.

F: 4 üncü düzey alt hesap numarasını tanımlar.

G: 5 inci düzey alt hesap numarasını tanımlar.

(4) Değişiklik:

a) Tek Düzen Hesap Planında yer alan Defteri Kebir (Büyük Defter) hesaplarından, **Hesap Planında** yardımcı ve alt hesap tanımlanmamış olanlar için, şirketler ihtiyaç duymaları halinde yardımcı, alt ve daha tali dereceli hesaplar açabilirler.

b) Şirketler, aksi belirtilmedikçe, Hesap Planında yardımcı hesap veya alt hesap seviyesinde tespit edilmiş maddeler için gerek duyacakları yeni yardımcı veya alt hesapları, mevcut hesap numaralarının sonuna **yeni haneler** eklemek suretiyle açabilirler. **Yeni hane ekleme**, mevcut hesap numaralarının düzeyini belirleyen maddelerin sayısının arttırılmasıdır. Örneğin, “150.01” numaralı yardımcı hesabın düzeyini belirleyen “01” hanesinin arttırılmak suretiyle “150.02” numaralı hesabın oluşturulması yeni hane eklemedir.

c) Şirketler, aksi belirtilmedikçe, Hesap Planında yer verilen yardımcı ya da alt hesaplara **ilave haneler** eklemek suretiyle daha alt düzeyde yeni alt hesaplar açabilirler. **İlave hane**

ekleme, mevcut hesap numarasına yeni madde eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap oluşturulmasıdır. Örneğin, “**150.01**” numaralı yardımcı hesabın sonuna yeni madde ilave etmek suretiyle “**150.01.01**” numaralı 1 inci düzey alt hesabın oluşturulması ilave hane eklemedir.

ç) Hesap Planında Kurumca yapılan değişiklikler, şirketlere duyurulmak suretiyle yürürlüğe girer.

(5) Hesap Planındaki ana hesap numaraları, yardımcı hesap numaraları ve alt hesap numaraları arasında yer alan **nokta** işaretinin (“.”) kullanımı isteğe bağlıdır.

(6) Hesap Planında “**Alt Düzey Hesap Açma**” başlığı altında yer verilen

a) “Serbest” ifadesi, ilgili hesaba ilave haneler eklemek suretiyle alt düzey hesap açılabileceğini,

b) “Koşullu Serbest” ifadesi, ilgili hesap için İşbu İzahnamede ifade edilen açıklamalar çerçevesinde yardımcı/alt hesap açılmasının belirli bir koşula bağlandığını ve/veya Hesap Planında ilgili hesap için yardımcı/alt hesap oluşturulmuş ise söz konusu yardımcı/alt hesapların açılmasının zorunlu olduğunu ve/fakat bu hesaplar dışında yeni yardımcı/alt hesap açılabileceğini,

c) “İzne Tabi” ifadesi, Kurum izni olmaksızın ilgili hesaba ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde yeni hesap açılmayacağını

ifade etmektedir.

(7) Hesap Planında yer verilen ve “**Diğer**” başlığı altında tanımlanan yardımcı/alt hesapların İşbu İzahnamede yer verilen açıklamalar kapsamında ve amacına uygun olarak kullanılması esastır.

(8) İşbu İzahnamede yer verilen açıklamalar, ilgili hesapların işleyişini daha açık şekilde ortaya koymaya yönelik olup, muhasebe ve finansal tablo ilkeleri ile muhasebe standartlarının yanı sıra 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ile ilgili ikincil düzenlemelere aykırılık teşkil edecek şekilde yorumlanamaz.

(9) İşbu İzahnamede yer verilen ilgili kavramlar, aksi belirtilmedikçe, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ile ilgili ikincil düzenlemelerde yer verilen tanımlarıyla kullanılmaktadır.

(10) Şirketin tüm gelir, gider, maliyet ve varlıklarının Hesap Planındaki Bilanço Hesapları, Gelir Tablosu Hesapları ve Maliyet Hesapları aracılığıyla ortaya konması, iş bu kalemlerin tarife belirleme sürecinde doğrudan dikkate alınacağı anlamına gelmez. Söz konusu kalemler, tarife hesaplamalarında 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ile ilgili ikincil mevzuat çerçevesinde ayrıca değerlendirmeye tabi tutulur.

(11) Hesap Planı’nın yürürlüğe girdiği tarihten önce şirketler tarafından açılmış 2 numaralı Duran Varlık Hesaplarının sağlıklı olarak yönetilebilmesi için, söz konusu hesapların, Baz Varlık Tabanının (BVT) belirlendiği tarih sonrasında başlamak üzere, Hesap Planı kapsamında oluşturulacak yeni alt hesaplara aktarımı yapılmalıdır.

Söz konusu aktarımın yapılmasının mümkün olmadığı (somut olarak gerekçelendirilebilmesi koşuluyla) hallerde, Hesap Planı'nın yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış ilgili ana hesaba 99 hanesi eklemek suretiyle yeni bir yardımcı hesap oluşturulur ve hesap bakiyesi bu yardımcı hesaba devredilir. Şirketler tarafından, söz konusu yardımcı hesabın sonuna yeni haneler eklemek suretiyle alt hesap(lar) açılabilir.

(12) Hesap Planında yer verilen hesapların işleyişine ilişkin karşılaşılabilecek sorunların giderilmesinde Tarifeler Dairesi Başkanlığı yetkili olup, şirketler, uygulamada tereddüt hasıl olan durumlarda Kurum'dan görüş almak suretiyle işlem tesis ederler.

II- HESAPLAR

A. BİLANÇO HESAPLARI

A1. DÖNEN VARLIKLAR

150	İLK MADDE VE MALZEME
------------	-----------------------------

- Dağıtım hattı, istasyonlar ile servis ve bağlantı hattı için kullanılan ilk madde ve malzeme stokunun (çelik ve polietilen borular, vanalar, manşon, kep, vb.),

- Stokta bulunan sayaçlar ile sayaçlarla ilgili bakım onarımda kullanılan diğer malzemelerin (rekrokit aparatı, sayaç fleksi, sayaç rekoru, sayaç yağı vb.),

- Ortak olarak kullanılan yardımcı malzeme stokunun (Örneğin inşaat malzemeleri, elektrik malzemesi vb.),

- İşletme olarak faaliyetin sürdürebilmesi için tüketilmek zorunda olunan diğer malzeme stokunun (Kokulandırma maddesi, personelin çalışma süresince kullanımına yönelik giyim ve koruyucu malzemeler, kırtasiye ve temizlik malzemeleri vb.)

izlendiği hesaptır.

Şehir giriş istasyonlarının ilk kurulum aşamasında istasyon malzemesi ile birlikte temin edilen kısım haricinde, sonradan temin edilerek ilgili kokulandırma ünitesine ilave edilen ***kokulandırma maddesi***, ilk madde malzeme stoku olarak bu ana hesabın altında açılan tali hesapta ayrı olarak takip edilir.

Hesaba ilave haneler eklenmesi suretiyle yardımcı ve yardımcı hesapların altında daha alt düzey hesap(lar) oluşturulabilir.

153	TİCARİ MALLAR
------------	----------------------

Doğal Gaz dağıtım sektöründe ticari mal olarak alınıp satılan tek meta doğal gazdır. Dolayısıyla kullanıcılara dağıtılmak üzere tedarikçilerden temin edilen doğal gaz haricinde satın alınan mallara (örneğin sayaçlar) bu hesapta yer verilmez.

Hesap **tedarikçi bazında oluşturulan yardımcı hesaplarda** takip edilir. Açılacak yardımcı hesap adedi tedarikçi sayısına göre değişeceği için şirketler gerek duydukları sayıda yardımcı hesap oluşturabilir.

Tedarikçilerden, belirli müşteri grupları ve/veya tüketici kademeleri için ayrı satış tarifi üzerinden doğal gaz alınması durumunda, ilgili tedarikçi için açılan yardımcı hesaba ilave haneler eklemek ve açık ve anlaşılabilir isimlendirme yapmak kaydıyla, 1 inci düzey alt hesap(lar) açılmalıdır.

Örnek: Sadece BOTAŞ'tan 0-300.000 m³ (A Grubu) ve 300.000 m³ üzeri (B Grubu) tüketiciler için ayrı tarife üzerinden gaz temin eden şirket, ilk olarak **“153.01 BOTAŞ'tan Alımlar”** adlı yardımcı hesap, bu yardımcı hesabın altında da A grubu müşterilere satılmak üzere tedarik edilen doğal gaz için **“153.01.01 A Grubu Müşteriler”**, B grubu müşterilere satılmak üzere tedarik edilen doğal gaz için ise **“153.01.02 B Grubu Müşteriler”** olmak üzere iki ayrı 1 inci düzey alt hesap oluşturacaktır. BOTAŞ haricinde Y firmasından da tek tarife üzerinden doğal gaz temin ediliyor ise **“153.02 Y Firmasından Alımlar”** adıyla bir başka yardımcı hesap açılacaktır.

İlgili dönemde tüketime konu edilmemek suretiyle şebekede kalan stok gazı (line pack), **“153.90 Stok Gazı”** hesabında takip edilir.

181	GELİR TAHAKKUKLARI
------------	---------------------------

Üçüncü kişilerden tahsili ya da bunlar hesabına kesin borç kaydı hesap döneminden sonra yapılacak gelirlerin, içinde bulunan döneme ait olan kısımlarının izlendiği büyük defter hesabıdır.

Hesap için aşağıda detayları ortaya konan yardımcı hesap açılması zorunlu olup, şirketler tarafından söz konusu yardımcı hesaba ilave yardımcı (Örneğin, Faiz Tahakkukları, Kira Gelir Tahakkukları vb), alt ve daha tali dereceli hesaplar açılabilir.

181.01 Doğal Gaz Satış Geliri Tahakkukları

İçinde çalışılan dönemde ortaya çıkmış olmakla birlikte müşterilerden tahsili ya da bunların adına borç kaydı gelecek hesap döneminde yapılacak alım bedeli ve sistem kullanım bedeli toplamından oluşan doğal gaz satış gelirlerinin izlendiği hesaptır. Dönem sonlarında, döneme ait olarak hesaplanacak doğal gaz satış geliri bu hesaba borç kaydedilir. Sonraki dönemde, alacakların kesinleşmesiyle hesaptaki tutarlar bu hesabın alacağına karşılık ilgili hesapların borcuna geçirilerek kapatılır.

A2. DURAN VARLIKLAR

251	YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ
-----	--------------------------------

258 numaralı hesapta izlenmekteyken, yatırım aşaması tamamlanarak aktifleştirilen yer altı ve yer üstü düzenlerinin izlendiği büyük defter hesabıdır. Hesap, aşağıda tanımlanan yardımcı hesaplarda takip edilir ve yeni yardımcı hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

- 251.01 Boru Hatları
- 251.02 İstasyonlar
- 251.03 Münferit Hatlar
- 251.04 Servis Hatları
- 251.05 Sayaçlar
- 251.06 Hat Vanaları
- 251.07 Proje Hizmet Giderleri
- 251.08 Diğer Şebeke Yatırım Harcamaları
- 251.09 Diğer Yatırım Harcamaları

Hesap aşağıda sıralanan ilkeler göz önüne alınarak çalıştırılır.

- 258 numaralı hesapta takip edilen yatırım unsurlarının bu hesaba aktarımında, ilgili yatırımın tamamlanarak **devreye alınabilir hale gelmesi** (kullanıma hazır hale gelmesi) ilkesi esas alınır.
- Satın alındığı şekliyle (**montaja gerek olmaksızın**) kullanılabilecek nitelikte olan sabit kıymetler, 258 numaralı hesaba kaydedilmeksizin doğrudan bu hesapta kayıt altına alınır.
- 258 numaralı hesapta takip edilen ve bütünüyle tamamlanmamış olmakla birlikte tamamlanan bölümlerinin kullanılmasının (devreye alınmasının) mümkün olduğu yatırım unsurları için bu hesapta aktifleştirme, ilgili kısımların tamamlanarak devreye alınabilir hale geldikleri tarih itibarıyla gerçekleştirilir.

Yukarıdaki yardımcı hesaplarda aktifleştirilen sabit kıymetlerle ilgili olarak ayrılan amortismanlar, “**257. Birikmiş Amortismanlar**” hesabında, yine yukarıdaki hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde açılacak hesaplarda izlenebilir.

251.01 Boru Hatları

Yatırımı tamamlanarak devreye alınabilir hale gelen boru hatları ile BOTAŞ ya da üçüncü şahıslardan devralınan boru hatlarının izlendiği yardımcı hesap olup aşağıda sıralanan başlıklar altında takip edilir. Bu yardımcı hesap için tanımlanan 1 inci düzey alt hesap dışında aynı düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

- 251.01.01 Çelik Boru Hatları
- 251.01.02 PE Boru Hatları
- 251.01.03 Özel Geçiş Hatları
- 251.01.04 Devralınan Boru Hatları

251.01.01 Çelik Boru Hatları

Maliyeti dağıtım şirketi tarafından karşılanan (özel geçiş kapsamında imalatı yapılmakta olan çelik boru hatları ile bağlantı hattı kapsamında imalatı yapılmakta olan münferit çelik boru hatları hariç) çelik boru hatları yatırımlarından tamamlanarak devreye alınabilir hale gelen bölümün izlendiği 1 inci düzey alt hesap olup, şirketler tarafından “258.01.01” numaralı hesap ile uyumlu olacak şekilde, bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, ihtiyaç duyulan kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

251.01.02 PE Boru Hatları

Dağıtım şirketi tarafından imalatı yapılan (özel geçiş kapsamında imalatı yapılmakta olan polietilen boru hatları ile servis ve bağlantı hattı kapsamında imalatı yapılmakta olan polietilen boru hatları hariç) polietilen boru hatlarından tamamlanarak devreye alınabilir hale gelen bölümün izlendiği alt hesap olup, şirketler tarafından “258.01.02” numaralı hesap ile uyumlu olacak şekilde, bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, ihtiyaç duyulan kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

251.01.03 Özel Geçiş Hatları

Yol vb. özel geçiş kapsamında yapılan yatırımlardan tamamlanarak devreye alınabilir hale gelenlerin izlendiği alt hesaptır. Hesap, boru türüne göre aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur. Bu alt hesap için tanımlanan 2 nci düzey alt hesap dışında aynı düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabi olmakla birlikte, şirketler ilgili alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle ve 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olmak kaydıyla, gerek duydukları kadar 3 üncü ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açabilir.

251.01.03.01 Çelik Hatlar

251.01.03.02 PE Hatlar

251.01.04 Devralınan Boru Hatları

Devralınan boru hatlarının izlendiği 1 inci düzey alt hesap olup, anılan hesaba ilave haneler eklenmesi suretiyle, 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

251.02. İstasyonlar

Tamamlanarak devreye alınabilir hale gelen şehir giriş ve bölge istasyonları ile BOTAŞ ya da üçüncü şahıslardan devralınan istasyonların izlendiği yardımcı hesap olup aşağıda sıralanan ve Kurumun izni olmaksızın ekleme ve/veya çıkarma yapılamayacak 3 (üç) adet 1 inci düzey alt hesaptan oluşur.

251.02.01 Şehir Giriş İstasyonları

251.02.02 Bölge İstasyonları

251.02.03 Devralınan İstasyonlar

251.02.01 Şehir Giriş İstasyonları

258 numaralı hesapta takip edilen şehir giriş istasyonu yatırımlarından tamamlananların aktarıldığı 1 inci düzey alt hesap olup, **her şehir giriş istasyonu, 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde oluşturulmuş ayrı alt hesaplarda** izlenir.

251.02.02 Bölge İstasyonları

258 numaralı hesapta takip edilen bölge istasyonu yatırımlarından tamamlananların aktarıldığı 1 inci düzey alt hesaptır.

Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaplara ilave haneler eklenmek suretiyle 2 nci ve daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

251.02.03 Devralınan İstasyonlar

Devralınan istasyonların izlendiği 1 inci düzey alt hesap olup, anılan hesaba ilave haneler eklenmesi suretiyle, 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

251.03 Münferit Hatlar

258 numaralı hesapta takip edilen münferit hat yatırımlarından tamamlananların aktifleştirildiği yardımcı hesap olup, 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde, aşağıda sıralanan başlıklar altında izlenir.

- 251.03.01 Münferit Çelik Hatlar
- 251.03.02 Münferit PE Hatlar
- 251.03.03 Müşteri İstasyonları

Şirketler yukarıdaki 1 inci düzey alt hesaplara, 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olmak kaydıyla, ilave haneler eklemek suretiyle gerek duydukları kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

251.04 Servis Hatları

258 numaralı hesapta takip edilen servis hattı yatırımlarından tamamlananların aktifleştirildiği yardımcı hesap olup, 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde, aşağıda sıralanan başlıklar altında izlenir.

- 251.04.01 Hatlar
- 251.04.02 Servis Kutusu Elemanları
- 251.04.03 Servis Regülatörleri

Şirketler yukarıdaki 1 inci düzey alt hesaplara, 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olmak kaydıyla, ilave haneler eklemek suretiyle gerek duydukları kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

251.05 Sayaçlar

“258.05” numaralı hesapta takip edilmekte iken montajı yapılarak devreye alınan sayaçların aktifleştirildiği yardımcı hesaptır. Hesap ile ilgili 1 inci düzey alt hesap sınıflandırması ve kodlaması, “258.05” numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde, aşağıda sıralanmıştır. Bu düzeyde (1 inci düzey) yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

251.05.01	G4 Tipi Sayaçlar	251.05.09	G160 Tipi Sayaçlar
251.05.02	G6 Tipi Sayaçlar	251.05.10	G250 Tipi Sayaçlar
251.05.03	G10 Tipi Sayaçlar	251.05.11	G400 Tipi Sayaçlar
251.05.04	G16 Tipi Sayaçlar	251.05.12	G650 Tipi Sayaçlar
251.05.05	G25 Tipi Sayaçlar	251.05.13	G1000 Tipi Sayaçlar
251.05.06	G40 Tipi Sayaçlar	251.05.14	G1600 Tipi Sayaçlar
251.05.07	G65 Tipi Sayaçlar	251.05.15	Diğer Sayaçlar
251.05.08	G100 Tipi Sayaçlar	251.05.16	Hacim Düzelticiler

“251.05.15 Diğer Sayaçlar” adlı 1 inci düzey alt hesap G1600 üzeri ve yukarıda sıralanan sayaç tipleri dışındaki, yatırımı tamamlanarak devreye alınan, sayaçların izlendiği alt hesaptır.

“251.05.16 Hacim Düzelticiler” adlı 1 inci düzey alt hesap, aktifleştirilen ölçüm cihazı yatırımlarının izlendiği alt hesaptır.

251.06 Hat Vanaları

258 numaralı hesapta takip edilen çelik ve polietilen vana yatırımlarından tamamlananların aktifleştirildiği yardımcı hesap olup, aşağıda açıklanan ve Kurumun izni olmaksızın ekleme ve/veya çıkarma yapılamayacak 2 (iki) adet 1 inci düzey alt hesaptan oluşur.

251.06.01 Çelik Vanalar

258 numaralı hesapta izlenen tüm çelik vana yatırımlarından tamamlananların aktarıldığı 1 inci düzey alt hesap olup, şirketler bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle ve 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde, gerek duydukları kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açabilir.

251.06.02 PE Vanalar

258 numaralı hesapta izlenen tüm polietilen vana yatırımlarından tamamlananların aktarıldığı 1 inci düzey alt hesap olup, şirketler bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle ve 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde, gerek duydukları kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açabilir.

251.07 Proje Hizmet Giderleri

Şebeke yatırımları kapsamında dışarıdan alınan etüt ve proje hizmetleri için tahakkuk eden ve 258.07 numaralı hesapta takip edilen giderlerin aktifleştirildiği hesap olup, 258

numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde, aşağıda sıralanan başlıklar altında izlenir.

251.07.01 Dağıtım Şebekesi Proje Hizmet Giderleri
251.07.02 Münferit Hat Proje Hizmet Giderleri

Yukarıdaki 1 inci düzey alt hesaplara, 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olmak kaydıyla ve ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açabilir. Bununla birlikte, bu hesap altında aktifleştirilen bedellerin **proje bazında** detaylı olarak izlenmesi ve raporlanması şirketlerin yükümlülüğündedir.

251.08 Diğer Şebeke Yatırım Harcamaları

Şebeke yatırımları kapsamında oluşan ve 258 numaralı hesapta izlenen diğer şebeke yatırım giderlerinin aktifleştirildiği yardımcı hesaptır. Hesap ile ilgili 1 inci düzey alt hesap sınıflandırması ve kodlaması aşağıdaki şekilde olup, bu düzeyde yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

251.08.01 Kazı, Ruhsat, Harç Giderleri
251.08.02 Üst Kaplama Giderleri
251.08.03 Kontrol Şirketi Maliyetleri
251.08.07 Katodik Koruma Giderleri
258.08.08 CNG Tesisleri

251.08.01 Kazı, Ruhsat, Harç Giderleri

Tamamlanarak aktifleştirilen ya da mevcut boru hatları ile ilgili olarak tahakkuk eden ve 258 numaralı hesaptan aktarılan kazı, ruhsat, harç giderlerinin takip edildiği 1 inci düzey alt hesaptır.

Hesaba, 258 numaralı ana hesap altında izlenen ilgili yardımcı hesap için uygulanan alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde, ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

251.08.02 Üst Kaplama Giderleri

Boru hattı imalatı kapsamında katlanılan ve 258 numaralı hesaptan aktarılan üst kaplamaya ilişkin giderlerin izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır. Hesap, 258 numaralı hesap ile uyumlu olarak, 2 nci düzey olarak oluşturulmuş altı (6) adet alt hesaptan oluşur. Söz konusu alt hesaplar şunlardır:

251.08.02.01 Belediye Üst Kaplama Giderleri
251.08.02.02 Diğer Asfalt Kaplama Giderleri
251.08.02.03 Parke Kaplama Giderleri
251.08.02.04 Beton Kaplama Giderleri
251.08.02.05 Diğer Üst Kaplama Giderleri
258.08.02.07 Münferit Hat Üst Kaplama Giderleri

Yukarıdaki 2 nci düzey alt hesapların altında, 258 numaralı hesabın alt kırılımı ile uyumlu olmak kaydıyla, daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

251.08.03 Kontrol Şirketi Maliyetleri

Şebeke yatırımları kapsamında Kurum tarafından görevlendirilmiş kontrol şirketleri tarafından fatura düzenlenmek suretiyle şirkete tahakkuk ettirilen ve 258 numaralı hesapta izlenen giderlerin aktifleştirildiği 1 inci düzey alt hesaptır. Hesabın altında, 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde, 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

251.08.07 Katodik Koruma Giderleri

Çelik şebekelerin korozyona karşı korunması amacıyla oluşan ve 258 numaralı hesapta izlenen giderlerin aktifleştirildiği 1 inci düzey alt hesaptır. Hesabın altında, 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde, 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

251.09 Diğer Yatırım Harcamaları

“258.09” numaralı hesapta takip edilmekte iken ilgili yatırımın tamamlanmasını müteakip aktifleştirilmesi gereken yatırım harcamalarının takip edildiği yardımcı hesaptır.

Hesap için, “258.09” numaralı yardımcı hesabın alt kırılımı ile uyumlu olmak kaydıyla, daha alt düzeyde hesap açılabilir.

253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR
-----	---------------------------

Doğal Gaz dağıtım faaliyeti kapsamında edinilen her türlü makine, tesis ve cihazlar ile bunların eklentilerinin ve bu amaçla kullanılan taşıma gereçlerinin izlendiği hesaptır.

Hesap için aşağıda detayları ortaya konan yardımcı hesapların açılması zorunlu olup, şirketler tarafından söz konusu yardımcı hesaba ilave yardımcı, alt ve daha tali dereceli hesaplar açılabilir.

253.01 SCADA Tesis

253.02 CBS Tesis

253.03 Asfalt Plenti

253.01 SCADA Tesis

“258.08.05 SCADA Yatırımları” hesabında takip edilmekte iken tamamlanarak devreye alınabilir hale gelen SCADA yatırımlarının (SCADA için edinilen özel yazılımlar hariç) aktifleştirildiği yardımcı hesaptır. Hesaba ilave haneler eklemek suretiyle 1 inci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

253.02 CBS Tesis

“258.08.06.03 CBS Yatırımları” hesabında takip edilmekte iken tamamlanarak devreye alınabilir hale gelen yatırımların (CBS için edinilen özel yazılımlar hariç) aktifleştirildiği

yardımcı hesaptır. Hesaba ilave haneler eklemek suretiyle 1 inci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

253.03 Asfalt Plenti

“258.08.02.06 Asfalt Plenti” hesabında takip edilmekte iken tamamlanarak devreye alınabilir hale gelen yatırımların aktifleştirildiği yardımcı hesaptır. Hesaba ilave haneler eklemek suretiyle 1 inci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR
-----	----------------------------

Bu büyük defter hesabı dağıtım şirketlerinin yapmakta oldukları şebeke yatırımlarının izlendiği hesaptır. Hesaplarda yer verilen tutarlara esas maliyet, **işçilik ve malzeme** toplamından oluşur. İşçilik giderleri, esas itibariyle, **tahakkuk eden hak edişlerde yer alan bedeller** olup, yatırımlar kapsamında şirket personeli için katlanılan personel giderleri ile mali mevzuat uyarınca söz konusu hesapta izlenmesine izin verilen diğer çeşitli giderler (finansman, diğer çeşitli vergi, resim, harçlar vb.) “258.09 Diğer Yatırımlar” yardımcı hesabında takip edilir.

Doğal Gaz Dağıtım şirketlerinin sürdürmekte oldukları yatırım türlerinden hareketle işbu ana hesap, aşağıda sıralanan yardımcı hesaplarda izlenir ve yeni yardımcı hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

- 258.01 Boru Hattı Yatırımları
- 258.02 İstasyon Yatırımları
- 258.03 Münferit Hat Yatırımları
- 258.04 Servis Hattı Yatırımları
- 258.05 Sayaç Yatırımları
- 258.06 Hat Vana Yatırımları
- 258.07 Proje Hizmet Giderleri
- 258.08 Diğer Şebeke Yatırımları
- 258.09 Diğer Yatırımlar

258.01 Boru Hattı Yatırımları

Yapılmakta olan boru hattı yatırımlarının izlendiği yardımcı hesap olup aşağıda sıralanan başlıklar altında takip edilir. Bu yardımcı hesap için tanımlanan 1 inci düzey alt hesaplar dışında aynı düzeyde yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

- 258.01.01 Çelik Boru Hat Yatırımları
- 258.01.02 PE Boru Hat Yatırımları
- 258.01.03 Özel Geçiş Hat Yatırımları

258.01.01 Çelik Boru Hat Yatırımları

Dağıtım şirketi tarafından imalatı yapılmakta olan (özel geçiş kapsamında imalatı yapılmakta olan çelik boru hatları ile bağlantı hattı kapsamında imalatı yapılmakta olan münferit çelik boru hatları hariç) çelik boru hatları yatırımlarının izlendiği 1 inci düzey alt

hesap olup, şirketler tarafından bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, ihtiyaç duyulan kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

Hesap aşağıda sıralanan ilkeler göz önüne alınarak çalıştırılır:

- Çelik boruların imalatı kapsamında hesapta yer verilen tutarlara esas maliyet; işçilik ve malzeme maliyetleri toplamından oluşur.
- Malzeme maliyeti;

- (i) İlgili çelik borunun (tedarikçi firmadan şirket ambarına ulaştırılması kapsamında oluşan nakliye maliyeti dahil) alım maliyeti,
- (ii) İlgili çelik boru ile aynı uzunluk sınıfında olan; **vana hariç**, dirsek, tee, redüksiyon tee, redüksiyon, kep, manşon vb., tüm bağlantı (fitting) malzemeleri ile ikaz bandı maliyeti

toplamından oluşur.

- İşçilik maliyeti;
- i) İlgili çelik borunun şirket ambarından sahaya taşınması esnasında oluşan nakliye maliyeti,
- ii) Borunun döşenmesi sırasında oluşan kazı (üstyapının kesilmesi, kırımı ya da kaldırılması, kazı yapılması) işçilik maliyeti,
- iii) Borunun ve ikaz bandının serilmesi, üstünün uygun dolgu malzemeyle kapatılması, hidrostatik test ve kurutma işleminin yapılması, dolgu malzemesi ile doldurulması, hafriyatın taşınması ve dökülmesi, özel durumlarda; borunun PVC veya beton vb. kılıf içine alınması, herhangi bir güvenlik ya da başka sebeplerle borunun koruma altına alınması için gerekli tedbirlerin alınması dahil, **yüklenici ya da belediye tarafından yapılan üstyapı bedeli hariç**, işçilik maliyetleri

toplamından oluşur.

- Yatırım aşamasında kullanılan dolgu malzeme maliyeti işçilik maliyeti olarak değerlendirilir.
- Özel geçiş kapsamındaki çelik boru hatları ile bağlantı hattı için yapılan münferit çelik boru hatlarına ilişkin oluşan malzeme ve işçilik maliyetleri bu hesapta değil, **“258.01.03.01. Çelik Hatlar”** ve **“258.03.01 Çelik Hat Yatırımları”** hesaplarında takip edilir.
- Deplase çelik hat yapımı kapsamında oluşan malzeme ve işçilik maliyetleri yukarıda sıralanan ilkeler doğrultusunda işbu hesapta takip edilir.
- Aynı kanal içerisinde çelik ve polietilen boru ferşi yapılması durumunda, dağıtım şirketi tarafından oluşacak işçilik maliyeti, ilgili mevzuatta ayrıca belirtilmedikçe, uygun dağıtım anahtarı kullanılmak suretiyle boru türüne göre ayrıştırılır ve çelik boru için paylaştırılan kısım bu hesaba kaydedilir.

- Çelik ve polietilen borular için oluşan ortak nitelikli ve ayrıştırılamayan maliyetler (örneğin nakliye giderleri) uygun dağıtım anahtarı (örneğin boru uzunluğu) kullanılmak suretiyle boru türüne göre ayrıştırılır ve çelik boru için paylaştırılan kısım bu hesaba kaydedilir.
- Dağıtım şebekesi çelik boru hattı imalatı kapsamında oluşan canlı operasyon (hot-tap) giderleri bu ana hesabın altında açılan tali hesapta ayrı olarak takip edilir.
- Dağıtım şirketi tarafından yapılmakta olan ve tamamlanmasını müteakip iletim şirketine (BOTAŞ) devredilecek, şehir giriş istasyonunu ulusal iletim hattına bağlayan yüksek basınçlı boru hattı (şehir besleme hattı) yatırımı kapsamında tahakkuk eden malzeme ve işçilik maliyetleri yukarıda sıralanan ilkeler doğrultusunda bu ana hesabın altında “**Şehir Besleme Hatları**” adı altında açılacak tali hesapta ayrı olarak takip edilir.
- Yukarıda ortaya konan malzeme ve işçilik ile ilgili tahakkuk eden giderler bu hesaba (ya da bu hesap altında açılmış alt hesaba/hesaplara) borç olarak kaydedilirken, çelik hattın tamamlanarak devreye alınabilir hale gelmesiyle birlikte “**251. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri**” hesabının ilgili tali hesabına borç, daha önce borç kaydı yapılan bu hesaba ise alacak kaydı yapılır.

258.01.02 PE Boru Hat Yatırımları

Dağıtım şirketi tarafından imalatı yapılmakta olan (özel geçiş kapsamında imalatı yapılmakta olan polietilen boru hatları ile servis ve bağlantı hattı kapsamında imalatı yapılmakta olan polietilen boru hatları hariç) polietilen boru hattı yatırımlarının izlendiği alt hesap olup, şirketler tarafından bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, ihtiyaç duyulan kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

Hesap aşağıda sıralanan ilkeler göz önüne alınarak çalıştırılır:

- Müşterilere çekilen servis ve bağlantı hatları kapsamında imalatı yapılmakta olan polietilen hattı yatırımları ile özel geçiş kapsamındaki polietilen hat yatırımları bu hesapta değil, “**258.01.03.02 PE Hatlar**” “**258.03.02 PE Hat Yatırımları**” ve “**258.04.01 Hat Yatırımları**” hesaplarında izlenir.
- Polietilen boruların imalatı kapsamında hesapta yer verilen tutarlara esas maliyet; işçilik ve malzeme maliyetleri toplamından oluşur.
- Malzeme maliyeti;
 - i) İlgili polietilen borunun (tedarikçi firmadan şirket ambarına ulaştırılması kapsamında oluşan nakliye maliyeti dahil) alım maliyeti,
 - ii) İlgili polietilen boru ile aynı uzunluk sınıfında olan; **vana hariç**, dirsek, tee, redüksiyon tee, redüksiyon, kep, manşon vb., tüm bağlantı (fitting) malzemeleri ile ikaz bandı maliyeti

toplamından oluşur.

- İşçilik maliyeti;
 - i) İlgili polietilen borunun şirket ambarından sahaya taşınması esnasında oluşan nakliye maliyeti,
 - ii) Borunun döşenmesi sırasında oluşan kazı (üstyapının kesilmesi, kırımı ya da kaldırılması, kazı yapılması) işçilik maliyeti,
 - iii) Borunun ve ikaz bandının serilmesi, üstünün uygun dolgu malzemeye kapatılması, hidrostatik test ve kurutma işleminin yapılması, dolgu malzemesi ile doldurulması, hafriyatın taşınması ve dökülmesi, özel durumlarda; borunun PVC veya beton vb. kılıf içine alınması, herhangi bir güvenlik ya da başka sebeplerle borunun koruma altına alınması için gerekli tedbirlerin alınması dahil, **yüklenici ya da belediye tarafından yapılan üstyapı bedeli hariç**, işçilik maliyetleri

toplamından oluşur.

- Yatırım aşamasında kullanılan dolgu malzeme maliyeti işçilik maliyeti olarak değerlendirilir.
- Deplase polietilen hat yapımı kapsamında oluşan malzeme ve işçilik maliyetlerine de ilgili polietilen boru hesabında izlenir.
- Aynı kanal içerisinde çelik ve polietilen boru ferşi yapılması durumunda, oluşacak işçilik maliyeti, ilgili mevzuatta ayrıca belirtilmedikçe, uygun dağıtım anahtarı kullanılmak suretiyle boru türüne göre ayrıştırılır ve polietilen boru için paylaştırılan kısım bu hesaba kaydedilir.
- Çelik ve polietilen borular için oluşan ortak nitelikli ve ayrıştırılamayan maliyetler (örneğin nakliye giderleri) uygun dağıtım anahtarı (örneğin boru uzunluğu) kullanılmak suretiyle boru türüne göre ayrıştırılır ve polietilen boru için paylaştırılan kısım bu hesaba kaydedilir.
- Yukarıda ortaya konan malzeme ve işçilik ile ilgili tahakkuk eden giderler bu hesaba (ya da bu hesap altında açılmış alt hesaba/hesaplara) borç olarak kaydedilirken, polietilen hattın tamamlanarak devreye alınabilir hale gelmesiyle birlikte **“251. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri”** hesabının ilgili tali hesabına borç, daha önce borç kaydı yapılan bu hesaba ise alacak kaydı yapılır.

258.01.03 Özel Geçiş Hatları

Yol vb. özel geçiş kapsamında yapılmakta olan çelik ve polietilen boru hatlarına ilişkin yatırımların izlendiği hesaptır. Söz konusu yatırım, çelik ve polietilen hatlar için **“258.01.01”** ve **“258.01.02”** numaralı hesaplara ilişkin açıklamalarda yer verilen maliyet kalemlerinden ilgili olanlar ile özel geçişe özgü maliyet (yatay sondaj maliyeti, boru kılıf maliyeti vb.) toplamından oluşur. Hesap, boru türüne göre, aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan müteşekkildir. Bu hesap için tanımlanan alt hesaplar dışında aynı düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabi olmakla birlikte, şirketler ilgili alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle, gerek duydukları kadar 3 üncü ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açabilir.

Hesapların işleyişi, özel geçiş hattının yapımı sırasında tahakkuk eden giderlerin ilgili hesabın borç kısmına kaydedilmesi, hattın tamamlanarak gaz verme işleminin başlamasıyla

birlikte “**251. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri**” hesabının ilgili alt hesabına borç, bu hesaplara ise alacak kaydı şeklindedir.

258.01.03.01 Çelik Hatlar
258.01.03.02 PE Hatlar

258.02 İstasyon Yatırımları

Hesap, şehir giriş istasyonu ve bölge istasyonu yatırımlarının izlendiği yardımcı hesap olup aşağıda sıralanan ve Kurumun izni olmaksızın ekleme ve/veya çıkarma yapılamayacak 2 (iki) adet 1 inci düzey alt hesaptan oluşur.

258.02.01 Şehir Giriş İstasyonu Yatırımları
258.02.02 Bölge İstasyonu Yatırımları

Hesapların işleyişi, istasyonun yapımı sırasında tahakkuk eden giderlerin istasyonun türüne göre, ilgili hesabın borç kısmına kaydedilmesi, devamında istasyonun tamamlanarak devreye alınabilir hale gelmesiyle birlikte “**251. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri**” hesabının ilgili alt hesabına borç, daha önce borç kaydı yapılan hesaba ise alacak kaydı yapılması şeklindedir.

İstasyonlarda kullanılmak üzere temin edilen büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya, istasyon sahasındaki ofiste bulunan klima gibi maddi duran varlıklar, doğrudan “**255. Demirbaşlar**” hesabında aktifleştirilir.

258.02.01 Şehir Giriş İstasyonu Yatırımları

- Şehir giriş istasyonu yapımı kapsamında kullanılan (boru, vana, sayaç, ısıtma ünitesi, elektrik, su, kanalizasyon, otomasyon, haberleşme, topraklama, koruma, jeneratör, donanım, yazılım, ölçüm sistemleri vb.) malzeme ve ekipmana ilişkin nakliye dahil maliyetler, varsa istasyonun üzerine inşa edildiği arsanın alım maliyeti (kamulaştırma ve irtifak giderleri hariç), istasyon binası inşa maliyeti, ilk kurulumda oluşan istasyon genel düzenleme maliyetleri (çevre düzenlemesi, beton, parke, tel çit, giydirme vb.), istasyona ulaşım yolu, istasyon işçilik maliyeti (kaynak, test vb. dahil), iletim şirketi şartnamelerinden kaynaklanan diğer ek tesis maliyetleri,
- Şehir giriş istasyonunda devreye alınması sonrası ileriki yıllarda yapılacak, ***bakım onarım niteliğinde olmayan ve sayaçlar ile SCADA unsurları hariç olmak üzere***, istasyonun teknik ömrü sona eren kısımlarının yenilenmesine yönelik yenileme yatırımları ile ihtiyaç duyulan iyileştirme yatırımları

bu alt hesapta takip edilir. **Her şehir giriş istasyonu, 2 nci düzey olarak oluşturulmuş ayrı alt hesaplarda izlenir.**

Uzaktan Kontrol ve Gözleme Sistemi (SCADA) yatırımı kapsamında şehir giriş istasyonuna kurulum aşamasında monte edilen ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan **uzaktan izleme, görüntüleme, okuma ve müdahale elemanlarına** ilişkin olarak oluşan malzeme ve işçilik maliyetleri ilgili şehir giriş istasyonu için açılmış 2 nci düzey alt hesaba kaydedilir. İlgili şehir giriş istasyonunun devreye alınması sonrasında, istasyon ile Sevkiyat Kontrol Merkezi (SKM) arasındaki iletişime yönelik olarak sağlanan fiziksel elemanlar için oluşan ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan malzeme ve işçilik maliyetleri “**258.08.05 SCADA Yatırımları**” hesabı ya da doğrudan “**253.01 SCADA Tesis**” hesabında takip edilir.

258.02.02 Bölge İstasyonu Yatırımları

Bölge istasyonlarıyla ilgili istasyon içerisinde yer alan sayaç, ölçüm, haberleşme modülü, elektrik enerji temini, topraklama ve koruma vb. unsurlar da dahil malzeme maliyeti, istasyonun ilgili noktaya taşınması kapsamında oluşan nakliye maliyeti, kurulum maliyeti (boru hattı maliyetleri hariç, şebekeye bağlanma maliyeti dahil), ilk kurulumda oluşan istasyon genel düzenleme maliyetleri (çevre düzenlemesi, beton, parke, tel çit, giydirme vb.) ve test maliyeti bu alt hesapta yer alır. İstasyonların üzerinde kurulduğu arsa ile ilgili satın alma, kamulaştırma, irtifak, kira vb. giderlere bu alt hesapta yer verilmez.

Uzaktan Kontrol ve Gözleme Sistemi (SCADA) yatırımı kapsamında bölge istasyonuna kurulum aşamasında monte edilen ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan **uzaktan izleme, görüntüleme, okuma ve müdahale elemanlarına** ilişkin olarak oluşan malzeme ve işçilik maliyetleri ilgili bölge istasyonu için açılmış 2 nci düzey alt hesaba kaydedilir.

Bölge istasyonunun devreye alınması sonrasında, istasyon ile Sevkiyat Kontrol Merkezi (SKM) arasındaki iletişime yönelik olarak sağlanan fiziksel elemanlar için oluşan ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan malzeme ve işçilik maliyetleri, bu hesapta değil “**258.08.05. SCADA Yatırımları**” hesabı ya da doğrudan “**253.01 SCADA Tesis**” hesabında takip edilir.

Bölge istasyonuna devreye alınması sonrasında ileriki dönemlerde tesis edilen sayaçlar ile otomatik hacim düzelticilere ilişkin yatırım maliyetleri bu hesapta değil “**258.05. Sayaç Yatırımları**” hesabında takip edilir.

Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaplara ilave haneler eklenmek suretiyle 2 nci ve daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

258.03 Münferit Hat Yatırımları

Müşteriyi ulusal iletim şebekesine veya dağıtım şebekesine münferiden bağlamak amacıyla dağıtım şirketi tarafından yapılmakta olan **bağlantı hattı** yatırımlarının izlendiği hesaptır. Hesap, aşağıda sıralanan 4 (dört) adet 1 inci düzey alt hesaptan oluşmakta olup, aynı düzey yeni hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

Hesapların işleyişi, ilgili yatırım unsurlarının yapımı sırasında tahakkuk eden giderlerin, bu hesapların borç kısmına kaydedilmesi, yatırımın tamamlanarak devreye alınabilir hale gelmesiyle birlikte “**251. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri**” hesabının ilgili alt hesaplarına borç, bu hesaplara ise alacak kaydı yapılması şeklindedir.

258.03.01 Çelik Hat Yatırımları

258.03.02 PE Hat Yatırımları

258.03.03 Müşteri İstasyonu Yatırımları

258.03.01 Çelik Hat Yatırımları

Dağıtım şirketi tarafından münferit hat yatırımı kapsamında imalatı gerçekleştirilmekte olan çelik hat yatırımlarının izlendiği alt hesap olup, şirketler tarafından bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, ihtiyaç duyulan kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

Hesap çelik hatlar için “**258.01.01**” numaralı hesaplara ilişkin olarak sıralanan ilkeler göz önüne alınarak çalıştırılır.

Münferit hat yatırımı kapsamında, çelik vana imalatının da gerçekleştirilmesi halinde söz konusu yatırım kalemine ilişkin tahakkuk eden maliyetler de bu hesap altında izlenir.

258.03.02 PE Hat Yatırımları

Dağıtım şirketi tarafından münferit hat yatırımı kapsamındaki imalatı gerçekleştirilmekte olan polietilen hat yatırımlarının izlendiği alt hesap olup, şirketler tarafından bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, ihtiyaç duyulan kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

Hesap polietilen hatlar için “**258.01.02**” numaralı hesaplara ilişkin olarak sıralanan ilkeler göz önüne alınarak çalıştırılır.

Münferit hat yatırımı kapsamında, polietilen vana imalatının da gerçekleştirilmesi halinde söz konusu yatırım kalemine ilişkin tahakkuk eden maliyetler de bu hesap altında izlenir.

258.03.03 Müşteri İstasyonu Yatırımları

Dağıtım şirketi tarafından münferit hat yatırımı kapsamında, müşteri istasyonlarına ilişkin yapılmakta olan yatırımların izlendiği 1 inci düzey alt hesap olup, şirketler tarafından bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, ihtiyaç duyulan kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

Hesapta kayıt altına alınan tutarlara esas maliyet unsurları aşağıda sıralanmıştır:

- **Müşteri servis kutusu** ile ayakları, kutu içinde veya dışında yer alan (**regülatör dahil**) küresel vana, kutu içi bağlantı elemanları, servis semeri, kılıf boru (sleve), gaz stop gibi maliyeti dağıtım şirketi tarafından karşılanan malzemeler ile bu malzemelerin montajı ile ilgili maliyetler,
- Münferit hat yatırımı kapsamında (müşteri istasyonlarının kurulum aşamasında takılan sayaçlar hariç olmak üzere) dağıtım şirketi tarafından tesis edilen sayaçlara ilişkin olarak ilgili yılda tahakkuk eden sayaç bedeli, bağlantı elemanları bedeli ile dağıtım şirketine tahakkuk ettirilen (dağıtım şirketince karşılanan) montaj maliyeti toplamından oluşan yatırım maliyeti,
- **Müşteri istasyonu** içerisinde yer alan ölçüm, haberleşme modülü, elektrik enerji temini, topraklama ve koruma vb. haberleşme modülü vb. unsurlar da dahil malzeme maliyeti, istasyonun ilgili noktaya taşınması kapsamında oluşan nakliye maliyeti, kurulum maliyeti (boru hattı maliyetleri hariç, şebekeye bağlanma maliyeti dahil), ilk kurulumda oluşan istasyon genel düzenleme maliyetleri (çevre düzenlemesi, beton, parke, tel çit, giydirme vb.) (şebekeye bağlanma maliyeti dahil) ve test maliyeti,
- **Uzaktan Kontrol ve Gözleme Sistemi (SCADA)** yatırımı kapsamında müşteri istasyonuna kurulum aşamasında monte edilen ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan **uzaktan izleme, görüntüleme, okuma ve müdahale elemanlarına** ilişkin olarak oluşan malzeme ve işçilik maliyetleri.

İlgili müşteri istasyonunun devreye alınması sonrasında, istasyon ile Sevkiyat Kontrol Merkezi (SKM) arasındaki iletişime yönelik olarak sağlanan fiziksel elemanlar için oluşan ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan malzeme ve işçilik maliyetleri “**258.08.05. SCADA Yatırımları**” hesabı ya da doğrudan “**253.01 SCADA Tesis**” hesabında takip edilir.

Müşteri istasyonuna devreye alınması sonrasında ileriki dönemlerde tesis edilen sayaçlar ile otomatik hacim düzelticilere ilişkin yatırım maliyetleri bu hesapta değil “**258.05. Sayaç Yatırımları**” hesabında takip edilir.

258.04 Servis Hattı Yatırımları

Dağıtım şirketi tarafından yapılmakta olan **servis hattı** yatırımlarının izlendiği yardımcı hesaptır. Hesap aşağıda sıralanan dört (dört) adet 1 inci düzey alt hesaptan oluşmakta olup, aynı düzey yeni hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

Hesapların işleyişi, ilgili yatırım unsurlarının yapımı sırasında tahakkuk eden giderlerin, bu hesapların borç kısmına kaydedilmesi, yatırımın tamamlanarak devreye alınabilir hale gelmesiyle birlikte “**251. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri**” hesabının ilgili alt hesaplarına borç, bu hesaplara ise alacak kaydı yapılması şeklindedir.

- 258.04.01 Hat Yatırımları
- 258.04.02 Servis Kutusu Elemanları
- 258.04.03 Servis Regülatörü

258.04.01 Hat Yatırımları

Dağıtım şirketi tarafından servis hattı yatırımı kapsamında imalatı gerçekleştirilmekte olan polietilen boru hattı yatırımlarının izlendiği alt hesap olup, şirketler tarafından bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, ihtiyaç duyulan kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

Hesap polietilen hatlar için “**258.01.02**” numaralı hesaba ilişkin olarak sıralanan ilkeler göz önüne alınarak çalıştırılır.

258.04.02 Servis Kutusu Elemanları

Servis kutusu ile ayakları, kutu içinde veya dışında yer alan (**regülatör hariç**) küresel vana, kutu içi bağlantı elemanları, servis semeri, kılıf boru (sleve), gaz stop gibi maliyeti dağıtım şirketi tarafından karşılanan malzemeler ile bu malzemelerin montajı ile ilgili maliyetlerin izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır. Maliyeti ilgili müşteriler tarafından karşılanan iç tesisat unsurlarına ilişkin malzeme ve işçilik maliyetlerine hiçbir suretle bu hesapta yer verilmez. Şirketler bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, gerek duydukları kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

258.04.03 Servis Regülatörü

Servis kutusu içinde veya dışında yer alan regülatörlerin maliyet bedeli üzerinden izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır. Şirketler bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, gerek duydukları kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

258.05 Sayaç Yatırımları

Tüketicilerin gaz akışını ölçmek için dağıtım şirketleri tarafından tesis edilen sayaçlarla ilgili, spesifik sayaç türüne göre tahakkuk eden sayaç bedeli, bağlantı elemanları bedeli ile montaj maliyeti (işçilik) toplamından oluşan maliyetlerin izlendiği yardımcı hesaptır. Sayaç yatırımları ile ilgili alt hesap sınıflandırması ve kodlaması aşağıdaki şekilde olup, bu düzeyde yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

258.05.01	G4 Tipi Sayaçlar	258.05.09	G160 Tipi Sayaçlar
258.05.02	G6 Tipi Sayaçlar	258.05.10	G250 Tipi Sayaçlar
258.05.03	G10 Tipi Sayaçlar	258.05.11	G400 Tipi Sayaçlar
258.05.04	G16 Tipi Sayaçlar	258.05.12	G650 Tipi Sayaçlar
258.05.05	G25 Tipi Sayaçlar	258.05.13	G1000 Tipi Sayaçlar
258.05.06	G40 Tipi Sayaçlar	258.05.14	G1600 Tipi Sayaçlar
258.05.07	G65 Tipi Sayaçlar	258.05.15	Diğer Sayaçlar
258.05.08	G100 Tipi Sayaçlar	258.05.16	Hacim Düzelticiler

“258.05.15 Diğer Sayaçlar” adlı 1 inci düzey alt hesap, G1600 üzeri ve yukarıda sıralanan sayaç tipleri dışındaki sayaç yatırımlarının izlendiği alt hesaptır.

“258.05.16 Hacim Düzelticiler” adlı 1 inci düzey alt hesap, sayaçtan ölçülen doğal gazın hacmini; standart şartlar ile doğal gazın basıncı, sıcaklığı ve özelliklerine göre düzelterek gösteren ölçüm cihazı yatırımlarının izlendiği alt hesaptır.

Hesabın işleyişi, sayaçların montajı sırasında tahakkuk eden giderlerin, işbu hesabın ilgili alt hesabına borç kısmına kaydedilmesi, montaj işleminin tamamlanarak sayacın kullanıma hazır hale gelmesiyle birlikte “251. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri” hesabındaki aynı adlı hesaba borç, daha önce borç kaydı yapılan alt hesaba ise alacak kaydı yapılması şeklindedir.

258.06 Hat Vana Yatırımları

Yapılmakta olan çelik ve polietilen vana yatırımlarının izlendiği yardımcı hesap olup aşağıda açıklanan başlıklar altında takip edilir. Bu yardımcı hesap için tanımlanan 1 inci düzey alt hesap dışında aynı düzey alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir. Münferit hat yatırımları kapsamında vana yatırımı yapılması halinde, ilgili yatırıma ilişkin olarak tahakkuk eden maliyetler bu hesapta değil “258.03 Münferit Hat Yatırımları” hesabında izlenir.

258.06.01 Çelik Vanalar

Maliyeti dağıtım şirketi tarafından karşılanan tüm çelik vana yatırımlarının izlendiği alt hesap olup, şirketler bu alt hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, gerek duydukları kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açabilir. Hesap aşağıda sıralanan ilkeler göz önüne alınarak çalıştırılır:

- Hesapta yer verilen tutarlara esas maliyet, işçilik ve malzeme maliyet toplamından oluşur.

- Malzeme maliyeti; vana bedeli, beton blok maliyeti, ilgili malzemenin birleştirilmesi için gerekli malzeme maliyeti, korige boru maliyeti, rögar kapağı maliyeti dahil maliyet toplamından oluşur.
- İşçilik maliyeti; vana yerinin kazılması, hafriyatın taşınması ve dökülmesi, vana grubu montajı, test ve kaynak maliyetleri dahil hatta bağlama işlemi (spool), korige boru montajı, beton blok montajı, rögar kapağı montajı dahil işçilik maliyet toplamından oluşur.
- Yukarıda ortaya konan malzeme ve işçilik ile ilgili tahakkuk eden giderler bu hesaba borç olarak kaydedilirken, çelik vana imalatının tamamlanmasıyla birlikte “**251. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri**” hesabının ilgili alt hesabına borç kaydedilerek, bu hesaba alacak kaydı yapılır.

258.06.02 PE Vanalar

Maliyeti dağıtım şirketi tarafından karşılanan tüm polietilen vana yatırımlarının izlendiği alt hesaptır. Şirketler bu alt hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, gerek duydukları kadar 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açabilir. Hesap aşağıda sıralanan ilkeler göz önüne alınarak çalıştırılır:

- Hesapta yer verilen tutarlara esas maliyet, işçilik ve malzeme maliyet toplamından oluşur.
- Malzeme maliyeti, vana bedeli, teleskopik kol ve koruma malzemesi (kılıf, sight hole cover vb.) maliyeti dahil maliyet toplamından oluşur.
- İşçilik maliyeti, vana yerinin kazılması, hafriyatın taşınması ve dökülmesi, vana montajı, hatta bağlama işlemi ve ilgili diğer montaj dahil işçilik maliyet toplamından oluşur.
- Yukarıda ortaya konan malzeme ve işçilik ile ilgili tahakkuk eden giderler bu hesaba borç olarak kaydedilirken, polietilen vana imalatının tamamlanmasıyla birlikte “**251. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri**” hesabının ilgili alt hesabına borç kaydedilerek, bu hesaba alacak kaydı yapılır.

258.07 Proje Hizmet Giderleri

Yapılmakta olan şebeke yatırımları kapsamında dışarıdan alınan etüt ve proje hizmetleri için tahakkuk eden giderlerin takip edildiği hesap olup, aktifleştirme işlemi “**251.07 Proje Hizmet Giderleri**” hesabına borç, bu hesaba ise alacak kaydı yapılması şeklindedir.

Hesap ile ilgili 1 inci düzey alt hesap sınıflandırması ve kodlaması aşağıdaki şekilde olup, bu düzeyde yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

258.07.01 Dağıtım Şebekesi Proje Hizmet Giderleri

258.07.02 Münferit Hat Proje Hizmet Giderleri

258.07.01 Dağıtım Şebekesi Proje Hizmet Giderleri

Münferit hat yatırımları hariç olmak üzere, dağıtım şebekesi yatırımları kapsamında dışarıdan alınan etüt ve proje hizmetleri için tahakkuk eden giderlerin takip edildiği 1 inci düzey alt hesap olup, söz konusu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

258.07.02 Münferit Hat Proje Hizmet Giderleri

“258.03 Münferit Hat Yatırımları” hesabında takip edilen yatırımlar kapsamında dışarıdan alınan etüt ve proje hizmetleri için tahakkuk eden giderlerin takip edildiği 1 inci düzey alt hesap olup, söz konusu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

258.08 Diğer Şebeke Yatırımları

Yapılmakta olan yatırımlarla ilgili olarak oluşan diğer şebeke yatırım giderlerinin takip edildiği yardımcı hesaptır. Hesap ile ilgili 1 inci düzey alt hesap sınıflandırması ve kodlaması aşağıdaki şekilde olup, bu düzeyde yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

- 258.08.01 Kazı, Ruhsat, Harç Giderleri
- 258.08.02 Üst Kaplama Giderleri
- 258.08.03 Kontrol Şirketi Maliyetleri
- 258.08.04 Kamulaştırma Giderleri
- 258.08.05 SCADA Yatırımları
- 258.08.06 Haritalama ve CBS Yatırımları
- 258.08.07 Katodik Koruma Giderleri
- 258.08.08 CNG Tesis Yatırımları

258.08.01, 258.08.02, 258.08.03, 258.08.07 ve 258.08.07 numaralı hesapların işleyişi, tahakkuk eden giderlerin, ilgili hesaplara borç kaydı, aktifleştirme aşamasında ise **“251. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri”** hesabının ilgili alt hesabına borç, bu hesaplara ise alacak kaydı yapılması şeklindedir.

258.08.01 Kazı, Ruhsat, Harç Giderleri

Şebeke yatırımları ile ilgili olarak, belediyeye veya ilgili kamu kurumlarına (Karayolları Genel Müdürlüğü, Devlet Demir Yolları, Devlet Su İşleri, Orman Genel Müdürlüğü vb.) bir defaya mahsusen ödenen bedellerin takip edildiği 1 inci düzey alt hesap olup, söz konusu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

“258.03 Münferit Hat Yatırımları” hesabında takip edilen yatırımlar kapsamında tahakkuk eden kazı, ruhsat, harç giderleri, bu hesabın altında 2 nci düzey olarak oluşturulmuş alt hesapta ayrıca izlenir.

Münferit hat yatırımları dışındaki boru hattı yatırımları kapsamında tahakkuk eden kazı, ruhsat, harç giderleri ile birlikte oluşan ve doğrudan ayrıştırılamayan münferit hat kazı, ruhsat, harç giderleri, bu giderler kapsamında yapılan yatırımların metrajı üzerinden dağıtılır ve münferit hatlar ile ilgili olanlar oluşturulan 2 nci düzey alt hesaba kaydedilir.

258.08.02 Üst Kaplama Giderleri

Boru hattı imalatı için katlanılan asfalt kaplama, parke, beton kaplama gibi üst kaplamaya ilişkin giderlerin kaydedildiği 1 inci düzey alt hesaptır. Boru üstüne serilen malzeme ile ilgili işçilik ve malzeme maliyetlerinin yanı sıra boru hattı imalatı esnasında tranşe açmak için oluşan asfalt kesim ve kırım maliyetleri bu kalemdedir, “258.01”, “258.03” ve “258.04” numaralı hesaplarda izlenir.

Bununla birlikte, üstyapı onarımı esnasında belediye ya da yüklenici tarafından ilave bir kırım-kesimin zaruri hale gelmesi durumunda, ilgili işlemler kapsamında oluşan ve yüklenici veya belediye tarafından dağıtım şirketine tahakkuk ettirilen tutarlar bu hesap altında takip edilir.

Hesap, 2 nci düzey olarak oluşturulmuş ve aynı düzey hesap ekleme ve/veya çıkarma işlemi Kurumun iznine tabi olan yedi (7) alt hesaptan oluşmakta olup, şirketler bu hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle, gerek duydukları kadar 3 üncü ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açabilir.

258.08.02.01 Belediye Üst Kaplama Giderleri:

Münferit hat yatırımları hariç, boru hattı yatırımları ile ilgili olarak, Belediye tarafından yapılan asfalt, parke, beton vb. yüzey kaplamalarına ilişkin oluşan ve şirkete tahakkuk ettirilen giderler bu hesapta takip edilir.

258.08.02.02 Diğer Asfalt Kaplama Giderleri:

Münferit hat yatırımları hariç, boru hattı yatırımları ile ilgili bizzat şirket tarafından yapılan asfalt kaplamalarının malzeme maliyetinin, yüklenici aracılığıyla yaptırılan asfalt kaplamalarının ise malzeme ve işçilik maliyetleri toplamının izlendiği alt hesaptır. Belediyeler tarafından yapılan asfalt kaplamalarına ilişkin giderler bu hesapta değil, “258.08.02.01” numaralı hesapta takip edilir.

258.08.02.03 Parke Kaplama Giderleri:

Münferit hat yatırımları hariç, boru hattı yatırımları kapsamında, bizzat şirket tarafından yapılan parke kaplamalarının malzeme maliyetinin, yüklenici aracılığıyla yaptırılan parke kaplamalarının ise malzeme ve işçilik maliyetleri toplamının izlendiği alt hesaptır. Belediyeler tarafından yapılan parke kaplamalarına ilişkin giderler bu hesapta değil, “258.08.02.01” numaralı hesapta takip edilir.

258.08.02.04 Beton Kaplama Giderleri:

Münferit hat yatırımları hariç, boru hattı yatırımları kapsamında katlanılan beton kaplama giderlerinin izlendiği alt hesaptır. Söz konusu kaplama işleminin bizzat şirket tarafından yapılması durumunda, beton malzemenin maliyeti, yüklenici aracılığıyla yapılması durumunda ise malzeme ve işçilik maliyetleri toplamı bu hesaba kaydedilir. Belediyeler tarafından yapılan beton kaplamalarına ilişkin giderler bu hesapta değil, “258.08.02.01” numaralı hesapta takip edilir.

258.08.02.05 Diğer Üst Kaplama Giderleri:

Münferit hat yatırımları hariç, boru hattı yatırımları kapsamında katlanılan asfalt, parke ve beton haricindeki diğer yüzey kaplama (karo, fayans, bordür vb.) giderlerinin izlendiği alt hesaptır. Söz konusu kaplama işlemlerinin bizzat şirket tarafından yapılması durumunda malzeme maliyeti, yüklenici aracılığıyla yapılması durumunda ise malzeme ve işçilik

maliyetleri toplamı bu hesaba kaydedilir. Bahse konu kaplamaların belediyeler tarafından yapılması durumunda oluşan giderler bu hesapta değil, “**258.08.02.01**” numaralı hesapta takip edilir.

258.08.02.06 Asfalt Plenti:

22/01/2015 tarihli ve 5433/1 sayılı Kurul Kararı çerçevesinde dağıtım şirketince gerçekleştirilen asfalt plenti yatırımına ilişkin tahakkuk eden giderlerin izlendiği alt hesaptır.

258.08.02.07 Münferit Hat Üst Kaplama Giderleri:

“**258.03 Münferit Hat Yatırımları**” hesabında takip edilen yatırımlara ilişkin olarak tahakkuk eden asfalt, parke, beton vb. yüzey kaplama giderlerinin izlendiği alt hesaptır. Münferit hat yatırımları dışındaki boru hattı yatırımları kapsamında tahakkuk eden ve 258.08.02.01 - 258.08.02.05 numaralı hesaplarda takip edilen üst kaplama giderleriyle birlikte oluşan ve doğrudan ayrıştırılamayan münferit hat üst kaplama giderleri, bu giderler kapsamında yapılan yatırımların metrajı üzerinden dağıtılır ve münferit hatlar ile ilgili olanlar bu hesaba kaydedilir.

258.08.03 Kontrol Şirketi Maliyetleri

Şebeke yatırımları kapsamında katlanılan kontrol şirketi maliyetlerinin izlendiği alt hesaptır. Bu alt hesap, Kurum tarafından çıkarılan ikincil mevzuat kapsamında hizmet alımı yapılan Kurum tarafından görevlendirilmiş kontrol şirketlerine fatura karşılığı ödenen bedellerden oluşur.

“**258.03 Münferit Hat Yatırımları**” hesabında takip edilen yatırımlar kapsamında tahakkuk eden kontrol şirketi maliyetleri, bu hesabı altında 2 nci düzey olarak oluşturulmuş alt hesapta ayrıca izlenir.

Münferit hat yatırımları dışındaki boru hattı yatırımları kapsamında tahakkuk eden kontrol şirketi maliyetleri ile birlikte oluşan ve doğrudan ayrıştırılamayan münferit hat kontrol şirketi maliyetleri, bu maliyetler kapsamındaki yatırımların metrajı üzerinden dağıtılır ve münferit hatlar ile ilgili olanlar oluşturulan 2 nci düzey alt hesaba kaydedilir.

258.08.04 Kamulaştırma Giderleri

Boru hatları ve istasyon yatırımları kapsamında, şebekenin üzerine inşa edileceği taşınmazın ilgili mevzuat çerçevesinde kamulaştırılması sürecinde katlanılan giderler ile kamuya ait taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesis edilmesine yönelik bir defada ödenen irtifak bedelleri bu alt hesapta izlenir. Boru hatları veya istasyonlar için yıllık veya aylık taksitler halinde yapılan irtifak ödemeleri ise kira gideri kapsamında değerlendirilir ve bu hesapta değil, 7 numaralı maliyet hesaplarında takip edilir.

Kamulaştırma kapsamında katlanılan giderler, ilgili taşınmazın **kullanım hakkının** ilgili mevzuat uyarınca tesis edilmesini müteakip “**260.01 Kullanım Hakları**” hesabında borç kaydı yapılmak suretiyle aktifleştirilir. Şirketler, bu hesaba ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açabilir.

258.08.05 SCADA Yatırımları

Şebeke işletimi için ilgili mevzuat kapsamında yapılması gerekli olan uzaktan kontrol ve gözleme sistemi (SCADA) yatırımlarının izlendiği alt hesaptır.

SCADA yatırımı kapsamındaki işlerin şirket personeli tarafından yapılan kısmı için bu hesaba herhangi bir şekilde personel maliyeti yansıtılmayacak olup, şirket personeli için katlanılan maliyetler “**258.09 Diğer Yatırımlar**” hesabında izlenecektir. İlgili yatırımın tamamlandığı ve devreye alındığı tarih sonrasında oluşan bakım onarım niteliğindeki işlemlerin şirket personeli eliyle yapılan kısmı ise 7 numaralı maliyet hesaplarında takip edilir. Yine SCADA altyapısı için satın alınan yazılımlara ilişkin yıllık lisans bedelleri vb. bedeller 7 numaralı maliyet hesaplarında izlenmekte olup, bu hesaba kaydedilmez. SCADA merkezinin işletilmesi aşamasında oluşan haberleşme giderleri de bu hesapta değil, 7 numaralı maliyet hesaplarında izlenir.

Hesap, 2 nci düzey olarak oluşturulmuş ve aynı düzey hesap ekleme ve/veya çıkarma işlemi Kurumun iznine tabi olan iki (2) alt hesaptan oluşmakta olup, şirketler bu hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle, gerek duydukları kadar 3 üncü ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açabilir.

İlgili 2 nci düzey alt hesapta izlenen SCADA yatırımlarının tamamlanarak devreye alınabilir hale gelmesini müteakip ilgili yatırımlar (SCADA için edinilen özel yazılımlar hariç), “**253.01 SCADA Tesisi**” hesabında borç kaydı yapılmak suretiyle aktifleştirilir. Yine, SCADA yatırımı kapsamında edinilen ve edinim değeri üzerinden **258.08.05.01 Şebeke SCADA Yatırımları** hesabına kaydedilen **özel yazılımlar**, ilgili yatırımın tamamlanmasını müteakip bu hesaba alacak, **ilgili maddi olmayan duran varlık hesabına (267.02.02.02)** borç kaydı yapılarak aktifleştirilir.

258.08.05.01 Şebeke SCADA Yatırımları:

- Uzaktan Kontrol ve Gözleme Sistemi (SCADA) kurulum aşamasında oluşturulan Sevkiyat Kontrol Merkezine (SKM) tesis edilen bord, bilgisayar, server vb. donanımların alış bedelleri ile söz konusu donanımların kurulumuna ilişkin montaj (işçilik) maliyetlerinin,
- SCADA yatırımı kapsamında satın alınan özel yazılımların edinim değerlerinin,
- Şehir giriş ve bölge istasyonlarının devreye alınmasından sonra ilgili istasyon ile SKM arasındaki iletişime yönelik olarak sağlanan fiziksel elemanlar için oluşan ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan malzeme ve işçilik maliyetlerinin,
- Şehir giriş, bölge ve müşteri istasyonları hariç olmak üzere, SCADA yatırımı kapsamında şebeke unsurlarına monte edilen ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan uzaktan izleme, müdahale ve okuma elemanları ile bu malzemelerin montaj (işçilik) maliyetlerinin,
- Şehir giriş, bölge ve müşteri istasyonları hariç olmak üzere, şebeke unsurlarına kurulumu tamamlandıktan sonra ileriki dönemlerde yapılacak, bakım onarım niteliğinde olmayan SCADA yatırımlarının,
- Katodik koruma sistemlerine yönelik SCADA yatırımlarının,

- SKM'ye tesis edilen donanım ve yazılıma yönelik, kurulum sonrasında yapılacak, bakım onarım niteliğinde olmayan SCADA yatırımlarının

takip edildiği 2 nci düzey alt hesaptır.

258.08.05.02 Münferit Hat SCADA Yatırımları:

Müşteri istasyonlarının devreye alınmasından sonra ilgili istasyon ile SKM arasındaki iletişime yönelik olarak sağlanan fiziksel elemanlar için oluşan ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan malzeme ve işçilik maliyetlerinin takip edildiği 2 nci düzey alt hesaptır.

258.08.06 Haritalama ve CBS Yatırımları

Halihazır haritaların üretilmesi, As-Built (Uygulama) haritalarının oluşturulması, şebekede meydana gelecek değişiklikler kapsamında güncelleştirilmesi ve dijital ortama aktarılması ile coğrafi bilgi sistemi (CBS) kurulum aşamasında edinilen bilgisayar vb. donanımların malzeme ve montaj maliyetleri aşamasında oluşan malzeme, donanım, yazılım ve hizmet alım maliyetleri bu alt hesapta takip edilir. Yukarıda sayılı yatırım kalemlerine ilişkin olarak kurulum sonrasında yapılacak, **bakım onarım niteliğinde olmayan** yatırımlar da söz konusu hesapta izlenir. Hesap ile ilgili 2 nci düzey alt hesap sınıflandırması ve kodlaması aşağıdaki şekilde olup, bu düzeydeki yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

258.08.06.01 Şebeke Halihazır Harita Yatırımları

258.08.06.02 Şebeke Uygulama Yatırımları

258.08.06.03 Şebeke CBS Yatırımları

258.08.06.04 Münferit Hat Uygulama Yatırımları

İlgili iş ve işlemlerin şirket personeli tarafından yapılan kısmı için yukarıdaki hesaplara herhangi bir şekilde personel maliyeti yansıtılmayacak olup, şirket personeli için katlanılan maliyetler “**258.09 Diğer Yatırımlar**” hesabında izlenecektir. İlgili yatırımın tamamlandığı ve devreye alındığı tarih sonrasında oluşan bakım onarım niteliğindeki işlemlerin şirket personeli eliyle yapılan kısmı ise 7 numaralı maliyet hesaplarında takip edilir. Yine, CBS altyapısı için satın alınan yazılımlarla ilgili yıllık lisans bedelleri vb. bedeller 7 numaralı maliyet hesaplarında takip edilir, “**258.08.06.03 CBS Yatırımları**” hesabına kaydedilmez. CBS'nin işletilmesi aşamasında oluşan giderler de, bu hesapta değil, 7 numaralı maliyet hesaplarında izlenir.

Söz konusu hesapta takip edilen yatırımlardan;

- “**258.08.06.03 CBS Yatırımları**” hesabında takip edilen yatırımların (CBS için edinilen özel yazılımlar hariç) tamamlanarak devreye alınabilir hale gelmesini müteakip ilgili yatırımlar “**253.02 CBS Tesis**” hesabına borç kaydı yapılmak suretiyle,
- CBS yatırımı kapsamında edinilen ve edinim değeri üzerinden bu hesaba kaydedilen **özel yazılımlar**, ilgili yatırımın tamamlanmasını müteakip bu hesaba alacak, ilgili maddi olmayan duran varlık hesabına (**267.02.02.01**) borç kaydı yapılarak,

- Yapılmakta olan harita yatırımlarından tamamlanarak dijital ortamda kullanıma hazır hale gelen kısımlar “**260.02 Haritalar**” hesabına borç kaydı yapılarak, aktifleştirilir.

Yukarıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplara ilave haneler eklenmek suretiyle, ihtiyaç duyulan kadar daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

258.08.07 Katodik Koruma Giderleri

Çelik boru hattı yatırımları kapsamında, çelik şebekelerin korozyona karşı korunması amacıyla inşa edilen katodik koruma sisteminin ilk inşa maliyetleri bu alt hesapta izlenmektedir. Katodik koruma sisteminin ilk kurulum sonrasında işletilmesine yönelik giderler 7 numaralı maliyet hesaplarında takip edilir.

“**258.03 Münferit Hat Yatırımları**” hesabında takip edilen münferit çelik boru hattı yatırımları kapsamında tahakkuk eden katodik koruma giderleri, bu hesabın altında 2 nci düzey olarak oluşturulmuş alt hesapta ayrıca izlenir.

Münferit hat yatırımları dışındaki çelik boru hattı yatırımları kapsamında tahakkuk eden katodik koruma maliyetleri ile birlikte oluşan ve doğrudan ayrıştırılamayan münferit hat katodik koruma, bu maliyetler kapsamındaki yatırımların metrajı üzerinden dağıtılır ve münferit hatlar ile ilgili olanlar oluşturulan 2 nci düzey alt hesaba kaydedilir.

258.08.08 CNG Tesis Yatırımları

İlgili mevzuat uyarınca, doğal gaz arzının sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ile yapılmasının uygun görüldüğü dağıtım bölgelerine yönelik olarak dağıtım şirketi tarafından yapılmakta olan; CNG dolum tesisi (kompresör, kabin, kurutucu, dolum aparatları, trafo ve elektrik hattı yapım maliyeti ile borulama ve inşaat işleri vb.), CNG boşaltım tesisi (basınç düşürme, ölçüm ve ısıtma kabini, boşaltım aparatları, trafo ve elektrik hattı yapım maliyeti ile borulama ve inşaat işleri), taşıma sistemi (CNG treyler ve çekici) ve ilgili diğer yatırım unsurlarına yönelik olarak tahakkuk eden yatırım maliyetlerinin kayıt altına alındığı hesaptır. Hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle, ihtiyaç duyulan kadar daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

258.09 Diğer Yatırımlar

Yapılmakta olan yatırımlar kapsamında, şirket personeli için katılan personel giderleri ile mali mevzuat ve muhasebe standartları uyarınca bu ana hesapta izlenmesine izin verilen ve yukarıda ortaya konan kalemler dışındaki diğer çeşitli giderlerin (finansman, diğer çeşitli vergi, resim, harçlar vb.) takip edilebileceği hesaptır. Şirketler, ilgili yatırımın tamamlanmasını müteakip aktifleştirileceği maddi duran varlık hesabındaki kırılım ile uyumlu olmak kaydıyla, bu yardımcı hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, gerek duydukları kadar 1 inci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

260	HAKLAR
-----	--------

Kamu otoritelerinin şirkete belirli alanlarda tanıdığı kullanma, yararlanma gibi yetkiler dolayısıyla yapılan harcamalar, harita yatırımları kapsamında “**258.08.06**” numaralı hesapta takip edilen harita yatırımlarından tamamlananlar ile finansal kiralama yöntemiyle edinilen varlıklar bu büyük defter hesabının altında yer alan ve aşağıda sıralanan yardımcı hesaplarda takip edilir.

Tek Düzen Hesap Planı ve ilgili Muhasebe Standartları uyarınca bu ana hesaba kaydedilmesi gereken fakat aşağıda sıralanan yardımcı hesaplarda yer verilemeyecek nitelikteki maddi olmayan duran varlıklar için şirketler tarafından “**260.05**” numaralı yardımcı hesaptan başlamak üzere yeni haneler eklemek suretiyle ilave yardımcı hesap(lar) açılabilir.

- 260.01 Kullanım Hakları
- 260.02 Haritalar
- 260.03 Lisanslar
- 260.04 Finansal Kiralama

Yukarıda sıralanan yardımcı hesaplarda aktifleştirilen maddi olmayan duran varlıklarla ilgili olarak ayrılan amortismanlar, “**268. Birikmiş Amortismanlar**” hesabında, yine yukarıdaki hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde açılacak hesaplarda izlenebilir.

260.01 Kullanım Hakları

Boru hattı ve istasyon yatırımları kapsamında katılan ve 258 numaralı hesaptan aktarılan kamulaştırma giderleri ile bir defada ödenen irtifak giderleri bu yardımcı hesapta izlenir. Hesaba, 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde, ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

260.02 Haritalar

Harita yatırımları kapsamında “**258.08.06**” numaralı hesapta takip edilen harita yatırımlarından tamamlanarak dijital ortamda muhafaza edilen haritaların izlendiği yardımcı hesaptır. Hesaba, 258 numaralı hesaptaki alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde, ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzeyde alt hesap(lar) açılabilir.

260.03 Lisanslar

4646 sayılı Kanun kapsamında Kurum tarafından verilen doğal gaz dağıtım lisansı ile diğer kanunlar çerçevesinde alınan lisansların maliyet bedeli üzerinden izlendiği yardımcı hesaptır. 4628 ve 4646 sayılı Kanunlar ile ikincil mevzuat kapsamında Kuruma ödenen yıllık lisans ve katılım bedelleri bu hesapta değil, “**740.4**” numaralı yardımcı hesabın altında yer alan 1 inci düzey alt hesapta izlenir.

260.04 Finansal Kiralama

Finansal kiralama yöntemiyle edinilen varlıklar bu hesapta takip edilir. Hesap aşağıda gösterildiği gibi, Şebeke Unsurları ve Şebeke Harici Varlıklar olmak üzere iki alt hesaptan oluşur ve aynı düzey alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

260.04.01 Şebeke Unsurları

Finansal kiralama yoluyla edinilen şebeke varlıklarının (istasyon vb.) izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

260.04.02 Şebeke Harici Varlıklar

Finansal kiralama yoluyla edinilen şebeke harici taşınır/taşınmaz varlıkların izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

267	DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR
------------	--

SCADA, CBS vb. için şirketler tarafından edinilen yazılımlar bu büyük defter hesabının altında izlenir. Tek Düzen Hesap Planı ve ilgili Muhasebe Standartları uyarınca bu hesaba kaydedilmesi gereken fakat aşağıda sıralanan yardımcı hesaplarda yer verilemeyecek nitelikteki maddi olmayan duran varlıklar için şirketler tarafından **267.02** numaralı yardımcı hesaptan başlamak üzere yeni haneler eklemek suretiyle ilave yardımcı hesap(lar) açılabilir.

267.01 Yazılımlar

Sistem yazılımları (Microsoft Windows, Unix ve Mac OS X vb.), genel amaçlı uygulama yazılımları (Microsoft Office vb.) ve özel amaçlı uygulama yazılımlarının (SCADA yazılımları, CBS yazılımları vb.) edinim değeri üzerinden kaydedildiği yardımcı hesap olup, aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan müteşekkildir.

267.01.01 Genel Yazılımlar

267.01.02 Özel Yazılımlar

267.01.01 Genel Yazılımlar

Şirket tarafından kullanılacak bilgisayarlarda kullanılmak üzere alınan işletim sistemi yazılımları (Microsoft Windows, Unix ve Mac OS X vb.) ile genel amaçlı uygulama yazılımlarının (Microsoft Office vb.) edinim değeri üzerinden kaydedildiği alt hesaptır. İlgili yazılım için ödenen yıllık kira bedeli ile bakım onarım bedelleri 7 numaralı maliyet hesaplarında takip edilir, bu hesaba kaydedilmez. Şirketler hesaba ilave haneler eklemek suretiyle, gerek duydukları kadar 2 nci ve daha alt düzey hesaplar açılabilir.

267.01.02 Özel Yazılımlar

SCADA, CBS, Abone Bilgi Sistemi gibi doğal gaz dağıtım faaliyeti kapsamında edinilen yazılımlar ile diğer mevzuat gereği edinilen hizmete özel yazılımlar edinim değerleri üzerinden bu yardımcı hesapta takip edilir. Hesap, aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt

hesaplardan oluşmakta olup, şirketler gerek duyacakları kadar yeni 2 nci düzey alt hesap açabilecekleri gibi, bu alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde alt hesaplar oluşturabilir. İlgili yazılımlar için ödenen yıllık kira bedeli ile bakım onarım bedelleri 7 numaralı maliyet hesaplarında takip edilir, bu hesaplara kaydedilmez.

267.02.02.01 CBS Yazılımları

267.02.02.02 SCADA Yazılımları

267.02.02.03 Abone Bilgi Sistemi Yazılımları

A3. YABANCI KAYNAKLAR

380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER
------------	------------------------------------

İçinde bulunulan dönemde tahsil edilmekle birlikte gelecek bilanço dönemlerine ait olan gelirlerden bir yıldan kısa süreli kısımlarının izlendiği hesaptır. Gelecek döneme ait olduğu halde peşin olarak tahsil edilen gelirler bu hesabın alacağına borç kaydedilir. Hesapta bekleyen gelirler ait olduğu dönemde ilgili gelir hesabına alacak, bu hesaba ise borç kaydı yapılmak suretiyle devredilir.

Hesap için aşağıda açıklanan yardımcı hesap açılması zorunlu olup, şirketler tarafından söz konusu yardımcı hesaba ilave yardımcı, alt ve daha tali dereceli hesaplar açılabilir.

380.01 Doğal Gaz Satış Gelirleri

- İçinde bulunulan dönemde tahsil edilmekle birlikte gelecek ay(lar)a ait olan,
- Bir önceki yıl peşin tahsil edilen ve/fakat tamamı ya da bir bölümü içinde bulunulan yılın gelecek aylarına ait olan

alım bedeli ve sistem kullanım bedeli toplamından oluşan doğal gaz satış gelirlerinin izlendiği hesaptır.

Gelecek ay(lar)a ait olmakla birlikte bu dönemde tahsil edilen doğal gaz satış gelirleri ile önceki yıl tahsil edilmiş olan ve/fakat içinde bulunulan yılın gelecek aylarına ait olan doğal gaz satış gelirleri işbu hesabın alacağına kaydedilir. Hesabın alacağında takip edilen gelir kalemleri ait oldukları dönemde işbu hesaba borç, “600.01” ve “600.02” numaralı hesapların ilgili alt hesaplarına alacak kaydedilmek suretiyle söz konusu gelir tablosu hesaplarına devredilir.

426	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR
------------	--------------------------------------

4646 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında tahsil edilen güvence bedelleri ile ilgili mali mevzuat uyarınca bu hesapta yer verilmesi gereken diğer kalemlerin izlendiği büyük defter hesabıdır.

Hesaba ilave haneler eklenmesi suretiyle yardımcı ve daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

Bununla birlikte, doğal gaz piyasası mevzuatı uyarınca abonelerden, serbest tüketicilerden ve mal ve hizmet üretim amaçlı doğal gaz kullanan müşterilerden alınan güvence bedellerinin ayrı olarak izlenmesi ve raporlanması şirketlerin yükümlülüğündedir.

B. GELİR TABLOSU HESAPLARI

600	YURT İÇİ SATIŞLAR
-----	-------------------

Yurt içinde gerçekleştirilen esas işletme faaliyeti (**doğal gaz dağıtım**) karşılığında elde edilen gelirler ile esas işletme faaliyetinin doğrudan bir parçası olmamakla birlikte -istisnai işlem niteliğinde olan- işletme envanterinde iken üçüncü taraflara satılan ilk madde malzeme satışından elde edilen gelirlerin (sayaç dahil) izlendiği büyük defter hesabıdır.

600.01 Doğal Gaz Satışları

Sadece doğal gaz alım fiyatı (sistem kullanım bedeli hariç) üzerinden hesaplanan satış tutarları bu yardımcı hesaba kaydedilir. Hesap, aşağıda tanımlanan ve müşteri kademesi bazlı sınıflandırılmış 1 inci düzey alt hesaplardan izlenecek olup, aynı düzey yeni hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

600.01.01 I. Kademe	0-10.000 Sm ³ arası grup için yapılan doğal gaz satışlarının izlendiği hesaptır.
600.01.02 II. Kademe	10.001-100.000 Sm ³ arası grup için yapılan doğal gaz satışlarının izlendiği hesaptır.
600.01.03 III. Kademe	100.001-1.000.000 Sm ³ arası grup için yapılan doğal gaz satışlarının izlendiği hesaptır.
600.01.04 IV. Kademe	1.000.001-10.000.000 Sm ³ arası grup için yapılan doğal gaz satışlarının izlendiği hesaptır.
600.01.05 V. Kademe	10.000.001-100.000.000 Sm ³ arası grup için yapılan doğal gaz satışlarının izlendiği hesaptır.
600.01.06 VI. Kademe	100.000.001 Sm ³ ve üzeri grup için yapılan doğal gaz satışlarının izlendiği hesaptır.

Yukarıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplar 2 nci düzey alt hesap olarak **tüketici grubuna** göre yeniden detaylandırılır. 2 nci düzey alt hesaplar, aşağıda ortaya konan sınıflandırma ve kodlama çerçevesinde oluşturulacak olup, bu düzeyde yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

01. Mesken	Konut abonelerinin yer aldığı tüketici grubudur.
02. Ticarethane ve Diğer	<ul style="list-style-type: none">- Ticarethane, dükkan, atölye, depo, ardiye, matbaa vb. yerlerde faaliyet gösteren tüccar ve esnafların,- Serbest meslek sahiplerinin,- Özel ve vakıf sağlık kuruluşların,- Özel okul ve yurtların,- Özel konaklama işletmelerin,- Resmi kamu kurum ve kuruluşları, resmi okul ve yurtlar, kamuya ait tesisler vb. tüketicilerin- Dernek, Vakıf ve Hayır Kurumlarının- Diğer tüketici gruplarında yer almayan tüketicilerin yer aldığı tüketici grubudur.

03. Sanayi Tesisleri	6948 sayılı Sanayi Sicil Kanununda tanımı yapılan sanayi işletmelerinin (elektrik üretim santralleri hariç) yer aldığı tüketici grubudur. Kendi ihtiyacı için elektrik üretim santrali sahibi olup da aynı sayaçtan sisteme bağlananlar da bu grupta değerlendirilir.
04. Organize Sanayi Bölgeleri	4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu uyarınca kurulmuş Organize Sanayi Bölgelerinden oluşan tüketici grubudur.
05. Elektrik Üretim Tesisleri	6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca Kurumdan üretim lisansı almış tüzel kişiler ile Mevcut sözleşmeler (Yİ, YİD vb.) kapsamında elektrik üretim faaliyetinde bulunan şahısların yer aldığı tüketici grubudur.

600.02 Sistem Kullanım Gelirleri

Doğal Gaz dağıtım firmasının ihale bedeli (BHAB) veya Kurul tarafından kademe bazında belirlenen sistem kullanım bedelleri kapsamında elde ettiği gelirler bu yardımcı hesapta izlenir.

Bu hesap için de, “**600.01 Doğal Gaz Satışları**” numaralı hesapta tanımlanan tüketici grubuna göre ayrıştırılmış kademe bazlı alt hesap sistemi uygulanacaktır. Bir diğer ifadeyle, hesap için kademe bazlı 1 inci düzey alt hesaplar açılacak, her kademe de kendi içinde (2 nci düzey alt hesap olarak) **tüketici grubuna** göre yeniden detaylandırılacaktır. Bu hesap için 2 nci düzey alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabi olmakla birlikte, şirketler gerek duymaları halinde, daha alt düzey hesap açabilir.

600.03 Taşıma Hizmeti Gelirleri

Şirketin başka tedarikçilerden gaz alan tüketicilere yapmış olduğu taşıma hizmetinden elde ettiği gelirler bu yardımcı hesaba kaydedilir.

600.03.01 I. Kademe	0-10.000 Sm ³ arası grup için taşıma hizmeti gelirlerinin izlendiği hesaptır.
600.03.02 II. Kademe	10.001-100.000 Sm ³ arası grup için taşıma hizmeti gelirlerinin izlendiği hesaptır.
600.03.03 III. Kademe	100.001-1.000.000 Sm ³ arası grup için taşıma hizmeti gelirlerinin izlendiği hesaptır.
600.03.04 IV. Kademe	1.000.001-10.000.000 Sm ³ arası grup için taşıma hizmeti gelirlerinin izlendiği hesaptır.
600.03.05 V. Kademe	10.000.001-100.000.000 Sm ³ arası grup için taşıma hizmeti gelirlerinin izlendiği hesaptır.
600.03.06 VI. Kademe	100.000.001 Sm ³ ve üzeri grup için taşıma hizmeti gelirlerinin izlendiği hesaptır.

Hesap yukarıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan oluşur ve aynı düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte, şirketler tarafından yukarıdaki 1 inci düzey alt hesaplara ilave hane eklemek suretiyle, gerek duyulan kadar 2 nci düzey alt hesap açılabilir.

600.04 Bağlantı Gelirleri

Bu hesapta, bağlantı hizmeti verilen tüketicilerden elde edilen/tahakkuk ettirilen bağlantı bedeli gelirleri takip edilir. Hesap, aşağıda açıklanan 1 inci düzey alt hesaplarından oluşur ve aynı düzey hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

600.04.01 Düzenlemeye Tabi Bağlantı Gelirleri

İlgili mevzuat çerçevesinde belirlenen ve söz konusu düzenleme kapsamında konut - konut harici tüketicilere yapılan bağlantı kapsamında elde edilen gelirlerin izlendiği hesaptır.

Hesap bu doğrultuda oluşturulmuş ve aşağıdaki 2 nci düzey alt hesaplardan müteşekkildir.

600.04.01.01 Konut Abonelerinden Elde Edilen Bağlantı Gelirleri

600.04.01.02 Konut Harici Müşterilerden Elde Edilen Bağlantı Gelirleri

Hesap için 2 nci düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabi olmakla birlikte, bu düzeydeki hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü düzey alt hesap açılabilir.

600.04.02 Düzenlemeye Tabi Olmayan Bağlantı Gelirleri

Münferit bağlantı yapılan serbest tüketicilerden elde edilen bağlantı bedeli gelirinin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.04.03 Bağlantı Hattı Kontrol Gelirleri

Sertifika sahiplerince münferit bağlantı yapılan serbest tüketiciler için verilen bağlantı ile ilgili kontrol hizmeti karşılığında elde edilen gelirlerin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.05. İç Tesisat İşlem Gelirleri

İlgili mevzuat ile bedellerine ilişkin üst sınırlar belirlenen “iç tesisat proje onay, kontrolörlük, test ve işletmeye alma işlemleri” ile iç tesisat tadilat projeleri için aynı bedeller üzerinden elde edilen gelirlerin izlendiği yardımcı hesaptır. Söz konusu hesap ilk abonelik kapsamında iç tesisat sertifikası sahibi kişilerden alınan bedellerden oluşmakta olup, yeni abonelik kapsamındaki iç tesisat kontrollerine ilişkin olarak abonelerden her ne adla olursa olsun bedel tahsilatı/tahakkuku mümkün değildir.

Hesap, aşağıda sıralanan üç adet 1 inci düzey alt hesaptan oluşur ve aynı düzey hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

600.05.01 İlk Kontrol Gelirleri

600.05.02 İlk Kontrol Sonrası Gelirler

600.05.03 Kolon Hattı Gelirleri

600.05.01. İlk Kontrol Gelirleri

İlk kontrol kapsamında alınan bedellerin izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır. Aşağıda tanımlanan beş adet 2 nci düzey alt hesaptan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

600.05.01.01 A Tipi Sayaç Kontrolörlük Gelirleri

G4 ve G6 (TL/Adet) sayaç türlerinin kullanıldığı tesisatlar için yapılan ilk kontrolde elde edilen ya da tahakkuk ettirilen gelirlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.05.01.02 B Tipi Sayaç Kontrolörlük Gelirleri

G10, G16 ve G25 (TL/Adet) sayaç türlerinin kullanıldığı tesisatlar için yapılan ilk kontrolde elde edilen ya da tahakkuk ettirilen gelirlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.05.01.03 C Tipi Sayaç Kontrolörlük Gelirleri

G40, G65 ve G100 (TL/Adet) sayaç türlerinin kullanıldığı tesisatlar için yapılan ilk kontrolde elde edilen ya da tahakkuk ettirilen gelirlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.05.01.04 D Tipi Sayaç Kontrolörlük Gelirleri

G160, G250 ve G400 (TL/Adet) sayaç türlerinin kullanıldığı tesisatlar için yapılan ilk kontrolde elde edilen ya da tahakkuk ettirilen gelirlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.05.01.05 E Tipi Sayaç Kontrolörlük Gelirleri

G400 den büyük (TL/Adet) sayaç türlerinin kullanıldığı tesisatlar için yapılan ilk kontrolde elde edilen ya da tahakkuk ettirilen gelirlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.05.02 İlk Kontrol Sonrası Gelirler

İkinci ve üçüncü kontroller kapsamında alınan bedellerin izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır. Aşağıda tanımlanan 5 (beş) adet 2 nci düzey alt hesaptan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

600.05.02.01 A Tipi Tesisat Kontrolörlük Gelirleri

Birinci kontrolde uygunluk alamayan G4, G6 sayaç türlerinin kullanıldığı tesisatlarda ikinci ve üçüncü kontrol için elde edilen ya da tahakkuk ettirilen gelirlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.05.02.02 B Tipi Tesisat Kontrolörlük Gelirleri

Birinci kontrolde uygunluk alamayan G10, G16, G25 (TL/Adet) sayaç türlerinin kullanıldığı tesisatlarda ikinci ve üçüncü kontrol için elde edilen ya da tahakkuk ettirilen gelirlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.05.02.03 C Tipi Tesisat Kontrolörlük Gelirleri

Birinci kontrolde uygunluk alamayan G40, G65, G100 (TL/Adet) sayaç türlerinin kullanıldığı tesisatlarda ikinci ve üçüncü kontrol için elde edilen ya da tahakkuk ettirilen gelirlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.05.02.04 D Tipi Tesisat Kontrolörlük Gelirleri

Birinci kontrolde uygunluk alamayan G160, G250, G400 (TL/Adet) sayaç türlerinin kullanıldığı tesisatlarda, ikinci ve üçüncü kontrol için elde edilen ya da tahakkuk ettirilen gelirlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.05.02.05 E Tipi Tesisat Kontrolörlük Gelirleri

Birinci kontrolde uygunluk alamayan G400 den büyük (TL/Adet) sayaç türlerinin kullanıldığı tesisatlarda, ikinci ve üçüncü kontrol için elde edilen ya da tahakkuk ettirilen gelirlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.05.03 Kolon Hattı Gelirleri

“İç tesisat proje onay, kontrolörlük, test ve işletmeye alma işlemleri” kapsamında iç tesisat sertifikası sahibi kişilerden alınan kolon hattı bedellerinin kaydedildiği alt hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.06 Sertifika Hizmet Gelirleri

Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliği uyarınca, iç tesisat ve servis hatları sertifikası kapsamındaki sertifika alma, sertifika yenileme, sertifika tadili, sertifika sureti çıkartma ve sertifika vize işlemleri ile ilgili alınan hizmet bedellerinin takip edildiği yardımcı hesaptır. Aşağıda tanımlanan iki adet 1 inci düzey alt hesaptan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte, aşağıdaki 1 inci düzey alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.06.01 Sertifika Hizmet Bedeli Gelirleri

İç tesisat ve servis hatları sertifikası alma bedellerinin kaydedildiği alt hesaptır.

600.06.02 Vize, Yenileme ve Tadil Gelirleri

İç tesisat ve servis hatları sertifikasının yenilenmesi, tadili, suretinin çıkartılması ve vize işlemleri ile ilgili olarak alınan hizmet bedelleri bu alt hesapta takip edilir.

600.07 Sayaç Açma Kapama Gelirleri

Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 44 üncü maddesine göre doğal gazı kesilerek hizmeti durdurulan müşterilerden mezkûr Yönetmeliğin 45 inci maddesine göre alınan sayaç açma kapama bedellerinin kaydedildiği yardımcı hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 1 inci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.08 Deplase Hat Gelirleri

Deplase hat gelirlerinin takip edildiği yardımcı hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 1 inci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.09 Yan Hizmet Gelirleri

Müşteri talebi doğrultusunda sağlanan **nitelikli gaz** (dağıtım şirketine iletim şirketi tarafından ŞİD hükümlerine uygun olarak teslim edilen doğal gazdan farklı bir kalitedeki ve/veya dağıtım şebekesinin izin verdiği basınç ve sıcaklık değerlerinden farklı bir basınç ve/veya sıcaklıktaki doğal gaz) tedariki kapsamında dağıtım şirketince sunulan (sayaç açma kapama hizmeti hariç) hizmetler karşılığında elde edilen gelirlerin izlendiği yardımcı hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 1 inci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.10 Ön Ödemeli Sayaç Değişim Gelirleri

Mevcut mekanik sayacın ön ödemeli sayaç ile değiştirilmesi durumunda alınacak bedeller kapsamında elde edilen gelirlerin izlendiği yardımcı hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 1 inci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.11 Ölçüm Ekipmanı Muayene Gelirleri

Tedarikçi ve/veya müşterilerin talebi doğrultusunda 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu hükümleri çerçevesinde yaptırılan muayene/test ve kalibrasyon işlemlerinde, müşterinin haksız olduğunun ortaya konması halinde ilgili müşteriye tahakkuk ettirilen bedellerin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 1 inci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

Hesabın işleyişi şu şekildedir: Müşteri talebi doğrultusunda üçüncü taraflara yaptırılan muayene/test ve kalibrasyon işlemlerinde dağıtım şirketine tahakkuk ettirilen giderler “740.3.06” numaralı hesaba borç kaydı yapılır. Müşterinin haksız olduğu ortaya çıkarsa “600.11” numaralı hesaba alacak, ilgili hesaba da borç kaydı düşülür.

600.12 Kalibrasyon Gelirleri

Müşterilere ait sayaçlar için verilen kalibrasyon hizmeti karşılığında elde edilen gelirlerin izlendiği hesap olup, şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 1 inci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.13 İlk Madde ve Malzeme Satış Gelirleri

Esas işletme faaliyetinin doğrudan bir parçası olmamakla birlikte, istisnai işlem niteliğinde olan ve işletme envanterinde iken üçüncü taraflara satılan ilk madde malzeme satışından elde edilen gelirlerin (sayaç dahil) izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 1 inci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.90 Gelir Tahakkukları

İçinde çalışılan dönemde ortaya çıkmış olmakla birlikte müşterilerden tahsili ya da bunların adına borç kaydı gelecek hesap döneminde yapılacak doğal gaz satış gelirleri ile sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

Aşağıda tanımlanan iki adet 1 inci düzey alt hesaptan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte, aşağıdaki 1 inci düzey alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

600.90.01 Gaz Satış Geliri Tahakkukları

600.90.02 Sistem Kullanım Geliri Tahakkukları

601	YURT DIŞI SATIŞLAR
------------	---------------------------

601.01 Serbest Bölge Satışları

Serbest bölge içerisinde yer alan müşterilere yapılan doğal gaz satışlarının izlendiği yardımcı hesap olup, aşağıda açıklanan iki alt hesaptan oluşur.

601.01.01 Doğal Gaz Satışları

Sadece doğal gaz alım fiyatı (sistem kullanım bedeli hariç) üzerinde hesaplanan satış tutarlarının takip edildiği 1 inci düzey alt hesaptır.

Hesap aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

601.01.01.01 I. Kademe Satışları

0-10.000 Sm³ arası grup için sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

601.01.01.02 II. Kademe Satışları

10.001-100.000 Sm³ arası grup için sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

601.01.01.03 III. Kademe Satışları

100.001-1.000.000 Sm³ arası grup için sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

601.01.01.04 IV. Kademe Satışları

1.000.001-10.000.000 Sm³ arası grup için sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

601.01.01.05 V. Kademe Satışları

10.000.001-100.000.000 Sm³ arası grup için sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

601.01.01.06 VI. Kademe Satışları

100.000.001 Sm³ ve üzeri grup için sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

601.01.02 Sistem Kullanım Gelirleri

Doğal Gaz dağıtım firmasının ihale bedeli (BHAB) veya Kurul tarafından kademe bazında belirlenen sistem kullanım bedelleri kapsamında, serbest bölgede yer alan müşterilerinden elde ettiği gelirlerin izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır.

Hesap aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

601.01.02.01 I. Kademe Satışları

0-10.000 Sm³ arası grup için sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

601.01.02.02 II. Kademe Satışları

10.001-100.000 Sm³ arası grup için sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

601.01.02.03 III. Kademe Satışları

100.001-1.000.000 Sm³ arası grup için sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

601.01.02.04 IV. Kademe Satışları

1.000.001-10.000.000 Sm³ arası grup için sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

601.01.02.05 V. Kademe Satışları

10.000.001-100.000.000 Sm³ arası grup için sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

601.01.02.06 VI. Kademe Satışları

100.000.001 Sm³ ve üzeri grup için sistem kullanım gelirlerinin izlendiği hesaptır.

602	DİĞER GELİRLER
------------	-----------------------

İşletmenin korunması, ihracatı teşvik ya da hükümet politikasına uyma zorunluluğu karşısında oluşan işletmenin faaliyet hasılatındaki düşüklüğü veya faaliyet zararını gidermek için, sermaye katkısı niteliğinde olmayan, mali yardımlar (sübvansiyonlar), devletin bazı malları vergi, resim, harç ve benzeri yükümlülüklerden istisna etmesi yoluyla yaptığı yardımlar (vergi iadeleri) ve satış tarihindeki vade farkları, ihracatla ilgili fiyat istikrar destekleme primi vb. hasılat kalemleri bu büyük defter hesabında izlenir.

Bu kapsamda, 600, 649 ve 679 numaralı hesaplarda yer almayan ve yukarıdaki açıklama ile paralellik arz eden gelir türleri bu hesapta takip edilir. Şirketler, gerek duymaları halinde, bu ana hesabın altında yardımcı/alt hesap(lar) açabilir.

610	SATIŞTAN İADELER
------------	-------------------------

“İdari kararlar ve/veya yargı kararlarına istinaden yapılan iadeler” ve “satış işlemi ile iade işleminin farklı aylarda gerçekleştiği işlemlerde yapılan iadeler”in izlendiği büyük defter hesabıdır. Faturaların yanlış düzenlenmesi nedeniyle ilgili ay içerisinde yapılan iptaller 600 numaralı hesabın ilgili alt hesabına ters kayıt (borç kaydı) yapılmak suretiyle takip edilir.

Hesap, aşağıda sıralanan yardımcı hesaplardan oluşur. İlgili mali mevzuat ve muhasebe standartları uyarınca bu hesapta yer verilmesi gereken diğer kalemler, açılacak yeni yardımcı hesaplarda ayrıca takip edilebileceği gibi, yardımcı hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

- 610.01 Doğal Gaz Satışlarından İadeler
- 610.02 Sistem Kullanım Gelirlerinden İadeler
- 610.03 Taşıma Hizmet Bedeli İadeleri
- 610.04 Bağlantı Bedeli İadeleri
- 610.05 İç Tesisat Gelirlerinden İadeler
- 610.06 Sertifika Hizmet Gelirlerinden İadeler
- 610.07 Sayaç Açma Kapama Gelirlerinden İadeler
- 610.08 Deplase Hat Gelirlerinden İadeler
- 610.09 Yan Hizmet Gelirlerinden İadeler
- 610.10 Ön Ödemeli Sayaç Değişim Gelirinden İadeler
- 610.11 Ölçüm Ekipmanı Muayene Gelirlerinden İadeler
- 610.12 Kalibrasyon Gelirlerinden İadeler
- 610.13 İlk Madde ve Malzeme Satış Gelirlerinden İadeler

611	SATIŞ İSKONTOLARI
------------	--------------------------

Hesap, aşağıda sıralanan yardımcı hesaplardan oluşur. İlgili mali mevzuat ve muhasebe standartları uyarınca bu hesapta yer verilmesi gereken diğer kalemler, açılacak yeni yardımcı hesaplarda ayrıca takip edilebileceği gibi, yardımcı hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

- 611.02 Sistem Kullanım Bedeli İskontoları
- 611.03 Taşıma Hizmet Bedeli İskontoları
- 611.04 Bağlantı Bedeli İskontoları
- 611.05 İç Tesisat Bedellerinden İskontolar
- 611.06 Sertifika Hizmeti Kapsamında Yapılan İskontolar
- 611.07 Sayaç Açma Kapama Bedeli İskontoları
- 611.08 Deplase Hat Kapsamında Yapılan İskontolar
- 611.09 Yan Hizmet Bedeli İskontoları
- 611.10 Ön Ödemeli Sayaç Değişim Bedeli İskontoları
- 611.13 İlk Madde ve Malzeme Satış İskontoları

621	SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ
------------	---------------------------------------

Satılmak amacıyla tedarikçi(ler)den alınan doğal gazın maliyetinin izlendiği hesaptır. Doğal Gaz Dağıtım sektöründe ticari mal olarak alınıp satılan tek emtia doğal gazdır. Dolayısıyla kullanıcılara dağıtılmak üzere tedarikçilerden temin edilen doğal gaz haricinde satın alınan malların maliyetine (örneğin sayaçlar) bu hesapta yer verilmeyecektir.

Hesap, “**153. Ticari Mallar**” hesabında işbu İzahnamede yer verilen açıklamalar doğrultusunda oluşturulmuş alt hesap kırılımı ile uyumlu olacak şekilde açılacak yardımcı ve daha alt düzey hesaplardan müteşekkildir.

623	DİĞER SATIŞLARIN MALİYETİ (-)
------------	--------------------------------------

Doğrudan ilk madde ve malzeme, hurda satışları vb. satışların izlendiği büyük defter hesabı olup, aşağıda sıralanan yardımcı hesaplardan oluşur.

- 623.01 Satılan İlk Madde ve Malzeme Maliyeti
- 623.02 Satılan Hurda Maliyeti

İlgili mali mevzuat ve muhasebe standartları uyarınca bu hesapta yer verilmesi gereken diğer kalemler, yukarıdaki yardımcı hesaplara ilave olarak açılacak yeni yardımcı hesaplarda ayrıca takip edilebileceği gibi, yardımcı hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

623.01 Satılan İlk Madde ve Malzeme Maliyeti

Stokta iken satılan (sayaç dahil) ilk madde ve malzemenin maliyetinin izlendiği hesap olup, hesabın işleyişi; satılan ilk madde ve malzeme maliyet tutarının “**150. İlk Madde ve Malzeme**” hesabının ilgili yardımcı/alt hesabına alacak, bu hesaba ise borç kaydedilmesi şeklindedir.

623.02 Satılan Hurda Maliyeti

Satılan hurda maliyetinin izlendiği hesap olup, hesabın işleyişi; satılan hurda maliyet tutarının “**157. Diğer Stoklar**” hesabına alacak, bu hesaba ise borç kaydedilmesi şeklindedir.

Aktifle ilgili olarak ayrılan karşılıklardan iptal edilen tutarların izlendiği bu büyük defter hesabı, aşağıda açıklanan yardımcı hesaplardan oluşur. İlgili mali mevzuat ve muhasebe standartları uyarınca bu hesapta yer verilmesi gereken diğer kalemler (örneğin menkul kıymet değer düşüklüğü karşılığı iptal karları, sayım noksanları karşılığı iptal karları vb.) açılacak yeni yardımcı hesaplarda ayrıca takip edilebilir.

644.01 Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı İptal Karları

Şüpheli ticari alacaklarla ilgili ayrılan karşılıklardan, tahsilat vb. nedenlerle kısmen veya tamamen gerçekleşmeyen kısmının (alacak olarak) kaydedildiği yardımcı hesaptır. Aşağıda yer verilen 4 (dört) adet 1 inci düzey alt hesaptan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

644.01.01 Doğal Gaz Satışı Alacak Karşılığı İptal Karları

Doğal Gaz (Sistem Kullanım bedeli dahil) satışı ile ilgili olarak ayrılan karşılıklardan konusu kalmayan alacakların izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

644.01.02 Taşıma Hizmeti Alacak Karşılığı İptal Karları

Başka tedarikçilerden gaz alan tüketicilere verilen taşıma hizmeti karşılığında oluşan alacaklarla ilgili ayrılan karşılıklardan konusu kalmayan kısmın izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

644.01.03 Bağlantı Bedeli Alacak Karşılığı İptal Karları

Verilen bağlantı hizmeti karşılığında oluşan alacaklarla ilgili ayrılan karşılıklardan konusu kalmayan kısmın izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

644.01.04 Diğer Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı İptal Karları

Yukarıdaki ticari alacak karşılıkları haricindeki konusu kalmayan;

- Sayaç Açma Kapama bedeli alacak karşılıklarının
- Sertifika sahiplerinden alacak karşılıklarının
- İç tesisat proje onay, kontrolörlük, test ve işletmeye alma alacak karşılıklarının
- Diğer ticari alacak karşılıklarının

izlendiği hesaptır.

Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

644.02 Şüpheli Diğer Alacak Karşılığı İptal Karları

Ticari ilişki dışındaki alacaklardan tahsili şüpheli hale gelen alacaklar için “**139. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı**” hesabında ayrılan karşılıklardan, tahsilat vb. nedenlerle kısmen veya tamamen gerçekleşmeyen kısmının kaydedildiği yardımcı hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 1 inci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

644.03 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı İptal Karları

Stoklar için “**158. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı**” hesabında ayrılan karşılıklardan, ilgili stok kaleminin işletme içinde kullanılması, satılması vb. nedenlerle kısmen veya tamamen gerçekleşmeyen kısmının izlendiği yardımcı hesaptır. Şirketler tarafından ilave haneler eklemek suretiyle 1 inci ve daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

649	DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR
-----	-------------------------------------

Doğal gaz dağıtım faaliyeti ile ilgili olarak “**60. Brüt Satışlar**” hesap grubunda yer verilen hesaplar ile “**64. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar**” hesap grubunda yer alan diğer ana hesaplar kapsamına girmeyen diğer olağan faaliyetlerden sağlanan gelir ve karların izlendiği ana hesaptır. Hesap aşağıda açıklanan yardımcı hesaplardan oluşur. İlgili mali mevzuat ve muhasebe standartları uyarınca bu hesapta yer verilmesi gereken diğer kalemler, açılacak yeni yardımcı hesaplarda ayrıca takip edilebileceği gibi, aksi belirtilmedikçe, aşağıdaki yardımcı hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

649.01 Kira Gelirleri

Aktifte kayıtlı bulunan menkul/gayrimenkullerin kiralanması karşılığında elde edilen gelirler bu yardımcı hesapta takip edilir.

649.02 Hasar Gelirleri

Şebekede meydana gelen hasarlar ile “**251.Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri**” hesabında aktifleştirilmiş ve kullanımda olan sayaçlara üçüncü taraflarca verilen hasarlar ile ilgili olarak ilgisinden alınan ya da ilgisine tahakkuk ettirilen bedellerin kaydedildiği yardımcı hesaptır.

649.03 Hot-Tap Gelirleri

Üçüncü şahıslara verilen hot-tap hizmeti karşılığında elde edilen gelir bu hesapta takip edilir.

649.04 Şartname Satış Gelirleri

Açılan ihaleler kapsamında satılan şartnamelerden elde edilen gelirlerin izlendiği hesaptır.

649.05 Diğer Hizmet Gelirleri

Sahip olunan şebeke haricindeki OSB şebekesi ve diğer şahıslara ait şebeke için ilgili şahıslara verilen kaçak gaz arama, sayaç tamir gibi işletme ve bakım hizmetleri karşılığında elde edilen gelirlerin izlendiği hesaptır.

649.06 Gecikme Gelirleri

Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 49 uncu maddesi kapsamında zamanında ödenmeyen faturalara ilişkin tahakkuk ettirilen gecikme zamları ile diğer gecikme gelirlerinin takip edildiği hesaptır. Hesap, aşağıda açıklanan 4 (dört) adet 1 inci düzey alt hesaptan müteşekkil olup, şirketler tarafından aynı ve/veya daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

649.06.01 Doğal Gaz Satış Gecikme Gelirleri

Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 49 uncu maddesi kapsamında zamanında ödenmeyen faturalara ilişkin tahakkuk ettirilen gecikme zamları bu alt hesapta izlenir.

649.06.02 Bağlantı Bedeli Gecikme Gelirleri

Bağlantı bedelleri kapsamında elde edilen (tahakkuk ettirilen) gecikme gelirleri bu alt hesapta izlenir.

649.06.03 Taşıma Hizmeti Gecikme Gelirleri

Başka tedarikçilerden gaz alan tüketicilere verilen taşıma hizmeti kapsamında elde edilen (tahakkuk ettirilen) gecikme gelirleri bu alt hesapta izlenir.

649.06.04 Diğer Gecikme Gelirleri

Yukarıda tanımlanan 1 inci düzey alt hesaplarda takip edilmeyen diğer gecikme gelirlerinin takip edildiği hesaptır.

649.07 Usulsüz Gaz Kullanım Bedeli

Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 53 üncü maddesi kapsamında, hakkında **usulsüz doğal gaz kullanım işlemi yapılarak doğal gazı kesilen müşteriden**, mezkur Yönetmeliğin 54 üncü maddesi ve Kaçak veya Usulsüz Doğal Gaz Kullanımı Durumunda Uygulanacak Usul ve Esaslar uyarınca alınan bedellerin kayıt altına alındığı yardımcı hesaptır.

649.08 Kaçak Gaz Kullanım Bedeli

Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 52 nci maddesi kapsamında, hakkında kaçak doğal gaz kullanım işlemi yapılarak doğal gazı kesilen müşteriden, Kaçak veya Usulsüz Doğal Gaz Kullanımı Durumunda Uygulanacak Usul ve Esaslar uyarınca alınan bedeller bu yardımcı hesapta takip edilir. Hesap aşağıda açıklanan iki

adet 1 inci Düzey alt hesaptan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

649.08.01 Kaçak Gaz Tüketim Bedeli

Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 42 nci maddesinin (a) ve (b) bentleri ile Kaçak veya Usulsüz Doğal Gaz Kullanımı Durumunda Uygulanacak Usul ve Esasların 3 ve 4 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca hesaplanan **kaçak gaz tüketim bedelinin** kaydedildiği 1 inci düzey alt hesaptır.

649.08.02 Kaçak Gaz Ceza Bedeli

Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 42 nci maddesinin (a) ve (b) bentleri ile Kaçak veya Usulsüz Doğal Gaz Kullanımı Durumunda Uygulanacak Usul ve Esasların 3 ve 4 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca belirlenen **kaçak gaz tüketim bedeli** baz alınarak hesaplanan ve kaçak doğal gaz kullanım miktarının % 200'üne kadar (tekerrürü halinde ise % 300'üne kadar) uygulanabilen **kaçak gaz kullanım bedeli ile kaçak gaz tüketim bedeli arasındaki farkın** izlendiği hesaptır.

Örnek: Müşterinin kaçak gaz tüketim miktarının 100 Sm³, faturalandırmanın yapıldığı tarihteki cari perakende satış fiyatının ise 1 TL olduğunu varsayalım. Bu durumda kaçak gaz tüketim bedeli 100 TL/Sm³, kaçak doğal gaz kullanım miktarının % 200'ü üzerinden hesaplanan **kaçak gaz kullanım bedeli** ise 200 TL/Sm³ (200 Sm³ x 1 TL) olarak hesaplanır. Buradan hareketle, “**649.08.01. Kaçak Gaz Tüketim Bedeli**” hesabının alacağına 100 TL/Sm³, “**649.08.02. Kaçak Gaz Ceza Bedeli**” hesabının alacağına ise, kaçak gaz kullanım bedeli ile kaçak gaz tüketim bedeli arasındaki fark olan 100 TL/Sm³ kaydedilir.

649.09 İade Edilen Güvence Bedeli Fark Geliri

İade edilen güvence bedeli için; alınan güvence bedelinin defter (mukayyet) değeri (426. Alınan Depozito ve Teminatlar hesabında yer alan değer) ile güvence bedelinin iade tarihindeki güncellenmiş değeri arasındaki farktan kaynaklanan gelirin izlendiği hesaptır.

649.10 Bağlantı Ekipmanı Tedarik Gelirleri

Münferit bağlantı hatlarının sertifika sahiplerince yapılmış olmasına rağmen sayaç, hacim düzeltici gibi ekipmanların dağıtım şirketince sağlanması durumunda, ilgisine tahakkuk ettirilen bedeller bu hesapta takip edilir. Şirketler tarafından bu hesabın altında ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

Dağıtım şirketi tarafından temin edilen sayaç ve hacim düzelticilerin mülkiyeti Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 40 ıncı maddesi uyarınca ilgili dağıtım şirketine aittir. Bu nedenle, söz konusu ekipmanların ilgili serbest tüketiciye temin edilmesini müteakip, ayrıca “**150. İlk Madde ve Malzeme**” hesabına alacak, 258 ya da doğrudan 251 numaralı hesabın ilgili alt hesabına borç kaydı yapılır.

649.11 Eğitim Gelirleri

İlgili mevzuat uyarınca, dağıtım faaliyetine ilişkin olarak diğer dağıtım şirketlerine verilen eğitim hizmeti karşılığında elde edilen gelirlerin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından bu hesabın altında ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzeyde hesap(lar) açılabilir.

654	KARŞILIK GİDERLERİ
-----	--------------------

Aktifle ilgili olarak ayrılan karşılık giderlerinin izlendiği bu büyük defter hesabı, aşağıda açıklanan yardımcı hesaplardan oluşur. İlgili mali mevzuat ve muhasebe standartları uyarınca bu hesapta yer verilmesi gereken diğer kalemler, açılacak yeni yardımcı hesaplarda ayrıca takip edilebilir.

654.01 Şüpheli Ticari Alacak Karşılık Giderleri

Şüpheli ticari alacaklarla ilgili ayrılan karşılıkların kaydedildiği yardımcı hesaptır. Aşağıda yer verilen 4 (dört) adet 1 inci düzey alt hesaptan oluşur.

654.01.01 Doğal Gaz Satışı Alacak Karşılık Giderleri

Doğal Gaz (Sistem Kullanım bedeli dahil) satışı ile ilgili olarak ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır. Ayrılan karşılık tutarları “**129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı**” hesabının alacağına, bu hesabın ise borcuna kaydedilmek suretiyle takip edilir. İlgili alacağın tamamen veya kısmen tahsil edilmesi vb. durumda, konusu kalmayan kısım yukarıda açıklanan “**644.01.01 Doğal Gaz Satışı Alacak Karşılığı İptal Karları**” hesabına alacak, “**129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı**” hesabına ise borç kaydı yapılmak suretiyle muhasebeleştirilir.

654.01.02 Taşıma Hizmeti Alacak Karşılık Giderleri

Başka tedarikçilerden gaz alan tüketicilere verilen taşıma hizmeti karşılığında oluşan alacaklarla ilgili ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır. Ayrılan karşılık tutarları “**129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı**” hesabının alacağına, bu hesabın ise borcuna kaydedilmek suretiyle takip edilir. İlgili alacağın tamamen veya kısmen tahsil edilmesi vb. durumda, konusu kalmayan kısım yukarıda açıklanan “**644.01.02 Taşıma Hizmeti Alacak Karşılığı İptal Karları**” hesabına alacak, “**129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı**” hesabına ise borç kaydı yapılmak suretiyle muhasebeleştirilir.

654.01.03 Bağlantı Bedeli Alacak Karşılık Giderleri

Verilen bağlantı hizmeti karşılığında oluşan alacaklarla ilgili ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır. Ayrılan karşılık tutarları “**129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı**” hesabının alacağına, bu hesabın ise borcuna kaydedilmek suretiyle takip edilir. İlgili alacağın tamamen veya kısmen tahsil edilmesi vb. durumda, konusu kalmayan kısım yukarıda açıklanan “**644.01.03 Bağlantı Bedeli Alacak Karşılığı İptal Karları**” hesabına alacak, “**129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı**” hesabına ise borç kaydı yapılmak suretiyle muhasebeleştirilir.

654.01.04 Diğer Şüpheli Ticari Alacak Karşılık Giderleri

Yukarıdaki ticari alacak karşılıkları haricindeki;

- Sayaç Açma Kapama bedeli alacak karşılıklarının
- Sertifika sahiplerinden alacak karşılıklarının
- İç tesisat proje onay, kontrolörlük, test ve işletmeye alma alacak karşılıklarının
- Diğer ticari alacak karşılıklarının

izlendiği hesaptır. Ayrılan karşılık tutarları “**129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı**” hesabının alacağına, bu hesabın ise borcuna kaydedilmek suretiyle takip edilir. İlgili alacağın tamamen veya kısmen tahsil edilmesi vb. durumda, konusu kalmayan kısım yukarıda açıklanan “**644.01.04 Diğer Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı İptal Kararı**” hesabına alacak, “**129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı**” hesabına ise borç kaydı yapılmak suretiyle muhasebeleştirilir.

654.02 Şüpheli Diğer Alacak Karşılık Giderleri

Ticari ilişki dışındaki alacaklardan tahsili şüpheli hale gelen alacaklar için ayrılan karşılıkların izlendiği hesap olup, ayrılan karşılık tutarları “**139. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı**” hesabına alacağına, bu hesabın ise borcuna kaydedilmek suretiyle takip edilir. İlgili alacağın tamamen veya kısmen tahsil edilmesi vb. durumda, konusu kalmayan kısım yukarıda açıklanan “**644.02 Şüpheli Diğer Alacak Karşılığı İptal Kararı**” hesabına alacak, “**139. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı**” hesabına ise borç kaydı yapılmak suretiyle muhasebeleştirilir.

654.03 Stok Değer Düşüklüğü Karşılık Giderleri

Stoklar için “**158. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı**” hesabında ayrılan karşılıkların izlendiği yardımcı hesaptır. Ayrılan karşılık tutarları “**158. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı**” hesabına alacağına, bu hesabın ise borcuna kaydedilmek suretiyle takip edilir. İlgili stok kaleminin işletme içinde kullanılması, satılması vb. durumda, konusu kalmayan kısım yukarıda açıklanan “**644.03 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı İptal Kararı**” hesabına alacak, “**158. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı**” hesabına ise borç kaydı yapılmak suretiyle muhasebeleştirilir.

659	DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)
-----	---

İlgili mali mevzuat ve muhasebe standartları uyarınca bu hesapta yer verilmesi gereken diğer kalemler, açılacak yeni yardımcı hesaplarda ayrıca takip edilebileceği gibi, aşağıdaki yardımcı hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle alt hesap(lar) açılabilir.

659.01 İade Edilen Güvence Bedeli Fark Gideri

İade edilen güvence bedeli için; alınan güvence bedelinin defter (mukayyet) değeri (426. Alınan Depozito ve Teminatlar hesabında yer alan değer) ile güvence bedelinin iade tarihindeki güncellenmiş değeri arasındaki farktan kaynaklanan giderin izlendiği hesaptır. Maliye Bakanlığının 22.08.2013 tarih ve 71387770-105[258-2013/48]-28 sayılı Özelgesi

uyarınca; güvence bedellerinin borç mahiyetinde olduğu, güncelleştirme farklarının ödendiği dönemde gider yazılması gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla, güncelleştirme farkları giderin kesinleştiği (yani güvence bedelinin iade edildiği) dönemde giderleştirilmelidir.

679	DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR
------------	---

Yukarıdaki hesap kalemleri dışında kalan ve arızı bir karakter taşıyan gelir ve karların yer aldığı büyük defter hesabı olup, ilgili mali mevzuat ve muhasebe standartları uyarınca bu hesapta yer verilmesi gereken diğer kalemler açılacak yeni yardımcı hesaplarda ayrıca takip edilebileceği gibi, aksi belirtilmedikçe, aşağıda sıralanan yardımcı hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle alt hesap(lar) açılabilir.

- 679.01 Duran Varlık Satış Gelirleri
- 679.02 Hurda Satış Gelirleri
- 679.03 Tazminat ve Ceza Gelirleri
- 679.04 Dava ve İcra Gelirleri
- 679.05 Sayım Fazlası Gelirleri
- 679.06 Sigorta Tazmin Gelirleri
- 679.07 Reklam Gelirleri

689	DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)
------------	---

Yukarıdaki hesap kalemleri dışında kalan duran varlık satış zararları gibi arızı nitelik taşıyan diğer olağanüstü gider ve zararların yer aldığı büyük defter hesabı olup, ilgili mali mevzuat ve muhasebe standartları uyarınca bu hesapta yer verilmesi gereken kalemler için yeni yardımcı/alt hesaplar açılabilir.

C. MALİYET HESAPLARI (7/A)

740	HİZMET ÜRETİM MALİYETİ
-----	------------------------

Doğal gaz alım maliyeti haricinde ve doğrudan doğal gaz dağıtım (*mahalli gaz boru hattı ile nakil ve perakende satış*) faaliyeti için yapılan giderler bu ana hesapta izlenir. Söz konusu giderler;

- Doğrudan doğal gaz dağıtım faaliyeti ile ilişkilendirilebilen giderler

- “760. Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri” ve “770. Genel Yönetim Giderleri” hesapları ile ortak olan (ayrıştırılamayan), bu suretle de uygun dağıtım anahtarları kullanılmak suretiyle ayrıştırılan giderlerden oluşur.

Hesap, 1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer verilen gider çeşidi sınıflandırma ve kodlaması ile uyumlu olacak şekilde, aşağıda sıralanan yardımcı hesaplardan oluşur ve bu hesapların dışında yardımcı hesap açılması mümkün değildir.

- 740.0 İlk madde ve malzeme giderleri
- 740.1 Personel ücret ve giderleri
- 740.3 Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler
- 740.4 Çeşitli giderler
- 740.5 Vergi, resim ve harçlar
- 740.6 Amortismanlar ve tükenme payları
- 740.7 Finansman Giderleri

740.0 İlk Madde ve Malzeme Giderleri

Esas işletme faaliyeti (*doğal gaz dağıtım*) kapsamında gerçekleştirilen bakım onarım vb. için yapılan ilk madde ve malzeme giderlerinin izlendiği hesaptır. Stoktaki ilk madde ve malzeme tüketildiğinde bu hesaba borç, “150. İlk Madde ve Malzeme” ana hesabının ilgili yardımcı/alt hesabına alacak kaydı yapılır. Bu yardımcı hesabın altında yer alan ve aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplar haricinde aynı düzey yeni hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

- 740.0.01 Bakım Onarım Giderleri
- 740.0.02 Kokulandırma Giderleri

740.0.01 Bakım Onarım Giderleri

Esas işletme faaliyeti kapsamında olan ve bizzat dağıtım şirketleri tarafından gerçekleştirilen bakım onarım faaliyeti çerçevesinde tahakkuk eden ilk madde ve malzeme gideri bu alt hesapta takip edilir. Dağıtım hattında meydana gelen hasarın giderilmesine yönelik olarak katlanılan ilk madde malzeme gideri de bu alt hesapta izlenir. Hesap aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

- 740.0.01.01 Dağıtım Hatları Bakım Onarım Giderleri
- 740.0.01.02 İstasyon Bakım Onarım Giderleri
- 740.0.01.03 Servis Kutusu Bakım Onarım Giderleri
- 740.0.01.04 Sayaç Bakım Onarım Giderleri
- 740.0.01.05 Araç Bakım Onarım Giderleri
- 740.0.01.06 Demirbaş Bakım Onarım Giderleri
- 740.0.01.07 Bina Bakım Onarım Giderleri
- 740.0.01.08 Yazılım Bakım Onarım Giderleri

740.0.01.01 Dağıtım Hatları Bakım Onarım Giderleri

Tüm çelik ve polietilen boru hatları (hat vanaları dahil) için bizzat dağıtım şirketleri tarafından gerçekleştirilen bakım onarım faaliyeti kapsamında tahakkuk eden ilk madde ve malzeme giderinin takip edildiği 2 nci düzey alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.0.01.02 İstasyon Bakım Onarım Giderleri

Şehir Giriş İstasyonları, bölge istasyonları ve müşteri istasyonlarında gerçekleştirilen bakım onarım faaliyeti kapsamında tahakkuk eden ilk madde ve malzeme gideri 2 nci düzey olan bu alt hesapta izlenir. Hesap, aşağıda sıralanan 3 üncü düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabi olmakla birlikte, gerek duyulması halinde bu alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

- 740.0.01.02.1 Şehir Giriş İstasyonları
- 740.0.01.02.2 Bölge İstasyonları
- 740.0.01.02.3 Müşteri İstasyonları

740.0.01.03 Servis Kutusu Bakım Onarım Giderleri

Bağlantı (münferit hat) veya servis hattının ucunda yer alan servis kutusu için gerçekleştirilen bakım onarım faaliyeti kapsamında tahakkuk eden ilk madde ve malzeme giderinin kaydedildiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.0.01.04 Sayaç Bakım Onarım Giderleri

Sayaçların (periyodik muayene ve kalibrasyon hariç) bizzat dağıtım şirketi tarafından bakım onarımı kapsamında oluşan ilk madde ve malzeme giderleri ile sayaç bağlantı elemanlarının değişimi çerçevesinde tahakkuk eden ilk madde ve malzeme giderlerinin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.0.01.05 Araçlar Bakım Onarım Giderleri

Esas işletme faaliyeti için kullanılan araçların bakım onarımı kapsamında oluşan ilk madde ve malzeme giderinin izlendiği hesaptır (örneğin sahip olunan acil müdahale aracının bakımı). Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.0.01.06 Demirbaş Bakım Onarım Giderleri

Esas işletme faaliyeti için kullanılan demirbaşların bakım onarımı kapsamında oluşan ilk madde ve malzeme giderinin izlendiği hesaptır (örneğin işletme müdürlüğündeki demirbaşın onarımı). Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.0.01.07 Bina Bakım Onarım Giderleri

i) Genel müdürlük binası dışında kalan ve esas işletme faaliyeti için kullanılan binaların (örneğin işletme müdürlüklerine ait binalar, abone merkezleri, tahsilat merkezleri) bakım onarımı kapsamında oluşan ilk madde ve malzeme giderinin,

ii) Genel müdürlük binasında esas işletme faaliyeti gerçekleştirilmesi (örneğin genel müdürlük binası içerisinde abonelik merkezi bulunması) durumunda, genel müdürlük binasının bakım onarımı için yapılan ilk madde ve malzeme giderinin uygun dağıtım anahtarı (örneğin hizmet için kullanılan alanın metrekaresinin bina metrekaresine oranı) kullanılması suretiyle esas işletme faaliyetine düşen kısmının

izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.0.01.08 Yazılım Bakım Onarım Giderleri

i) Doğrudan esas işletme faaliyeti için kullanılan ve birlikte kullanılan donanımdan bağımsız olarak **“267.01 Yazılımlar”** hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımların bakım onarımı için katılan ilk madde ve malzeme giderinin

ii) Diğer işletme faaliyetleri ile ortak olarak kullanılan ve birlikte kullanılan donanımdan bağımsız olarak **“267.01 Yazılımlar”** hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımların bakım onarımı için yapılan ilk madde ve malzeme giderinin uygun dağıtım anahtarı (örneğin bilgisayar sayısı) kullanılması suretiyle esas işletme faaliyetine düşen kısmının

izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.0.02 Kokulandırma Giderleri

Kokulandırma amacıyla kullanılan kimyasalın kullanımı sonucu oluşan giderin izlendiği alt hesaptır. İlgili kimyasal tüketildiğinde, bu hesaba borç kaydı, **“150.İlk Madde ve Malzeme”** hesabının ilgili tali hesabına alacak kaydı yapılır.

740.1 Personel Ücret ve Giderleri

Firmada istihdam edilen personel için tahakkuk ettirilen ücret ve giderlerin izlendiği yardımcı hesaptır. Hesap, hizmet türüne göre belirlenmiş ve aşağıda isim ve kodlarına yer verilen 1 inci düzey alt hesaplardan oluşur. Söz konusu 1 inci düzey alt hesaplar haricinde aynı düzey alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir.

- 740.1.1** Müşteri Hizmetleri Personel Giderleri
- 740.1.2** Güvenlik Hizmeti Personel Giderleri
- 740.1.3** Teknik Hizmetler Personel Giderleri
- 740.1.4** Genel Hizmet Personel Giderleri

Birden fazla hizmet ifa eden personel (örneğin hem abonelik hem de iç tesisat proje işlemlerinde çalışan personel) için tahakkuk eden ücret ve giderler uygun dağıtım anahtarı (örneğin her bir hizmet için çalışılan süre) kullanılarak ilgili hizmet türleri arasında dağıtılmak suretiyle ilgili alt hesapta kayıt altına alınır.

Yukarıdaki 1 inci düzey alt hesapların her biri aşağıda yer verilen 2 nci ve 3 üncü düzey alt hesaplarda takip edilir. Diğer işletme faaliyetleri (pazarlama faaliyeti (760) ve genel yönetim faaliyeti (770)) ile ortak nitelikte olan personel yemek, servis vb. giderler personel sayısına göre faaliyetler arasından dağıtıma tabi tutulmak suretiyle ilgili alt hesaplara kaydedilir.

- 01. Esas Ücretler**
 - 01.01.** Normal Ücret
 - 01.02.** İzin Ücreti
 - 01.03.** Fazla Mesai Ücreti
 - 01.04.** Prim ve İkramiyeler
 - 01.05.** Diğer Ücretler
- 02. Sosyal Yardımlar**
 - 02.01.** Yakacak Yardımı
 - 02.02.** Giyecek Yardımı
 - 02.03.** Yiyecek Yardımı
 - 02.04.** Çocuk Yardımı
 - 02.05.** Diğer Sosyal Yardımlar
- 03. Tazminatlar**
 - 03.01.** Kıdem Tazminatı
 - 03.02.** İhbar Tazminatı
 - 03.03.** Diğer Tazminatlar
- 04. İşveren Payları**
 - 04.01.** SGK İşveren Payı
 - 04.02.** SGK İşsizlik Sigortası İşveren Payı
 - 04.03.** Özel Sağlık Sigortası İşveren Payı
 - 04.04.** Hayat Sigortası İşveren Payı
 - 04.05.** Diğer İşveren Payları
- 05. Stajyer Ücretleri**
- 07. Personel Sağlık Giderleri**
- 08. Personel Eğitim Giderleri**
- 09. Personel Yemek Giderleri**
- 10. Personel Servis Giderleri**
- 11. Diğer Personel Giderleri**

Bu yardımcı hesap altında yer alan her bir 1 inci düzey alt hesap için yukarıda ortaya konan alt hesap sıralamasının kullanımı zorunlu olup, **01. Esas Ücretler**, **02. Sosyal Yardımlar**, **03. Tazminatlar** ve **04. İşveren Payları** hesaplarının altında tanımlanmış 3 üncü düzey alt hesaplar için şirketler tarafından 4 üncü ve daha alt düzey hesap(lar) oluşturulabilir.

Yine, **05. Stajyer Ücretleri, 07. Personel Sağlık Giderleri, 08. Personel Eğitim Giderleri, 09. Personel Yemek Giderleri, 10. Personel Servis Giderleri ve 11. Diğer Personel Giderleri** olarak tanımlanan 2 inci seviye alt hesapların altında 3 üncü ve daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

740.1.1 Müşteri Hizmetleri Personel Giderleri

Sayaç okuma dahil, faturalandırma, abonelik ve tahsilat hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla istihdam edilen personel için tahakkuk ettirilen ücret ve giderlerin izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır.

740.1.2 Güvenlik Hizmeti Personel Giderleri

Esas işletme faaliyeti kapsamındaki güvenlik hizmetinin yürütülmesi amacıyla istihdam edilen personel için tahakkuk ettirilen ücret ve giderlerin izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır.

740.1.3 Teknik Hizmetler Personel Giderleri

İç tesisat proje onay, acil müdahale, bakım onarım, etüt ve proje ile haritalama işlemlerinin yürütülmesi amacıyla istihdam edilen personel için tahakkuk ettirilen ücret ve giderler bu alt hesaba kaydedilir.

740.1.4 Genel Hizmet Personel Giderleri

Yukarıda sayılanlar dışında kalan esas işletme faaliyetlerinin (temizlik vb.) yürütülmesi amacıyla istihdam edilen personel için tahakkuk eden ücret ve giderler bu 1 inci düzey alt hesapta takip edilir.

740.3 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Esas işletme faaliyeti ile ilgili olarak dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler için yapılan giderlerin takip edildiği hesaptır. Hesap aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan oluşur. Söz konusu hesaplar haricinde yeni 1 inci düzey alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

740.3.01 Sayaç Okuma ve Faturalandırma

740.3.02 İhbar Dağıtım Hizmeti

740.3.03 Sayaç Açma Kapama

740.3.04 İç Tesisat İşlemleri

740.3.05 Periyodik Muayene ve Sayaç Kalibrasyonu

740.3.06 Münferit Ölçüm Ekipmanı Muayene Giderleri

740.3.07 Tahsilat Giderleri

740.3.08 Güvenlik Hizmeti

740.3.09 Çağrı Merkezi

740.3.10 Enerji Giderleri

740.3.11 Bakım Onarım Giderleri

740.3.12 Haberleşme Giderleri

740.3.13 Teknoloji Hizmeti

740.3.14 Nakliye Giderleri

740.3.15 Danışmanlık ve Müşavirlik Giderleri

- 740.3.16 Denetim Giderleri
- 740.3.17 Temizlik Hizmet Giderleri
- 740.3.18 Diğer Hizmet Giderleri

740.3.01 Sayaç Okuma ve Faturalandırma

Sayaç okuma ve faturalandırma hizmetinin dışarıdan alınması durumunda, söz konusu hizmet karşılığında oluşan giderler bu alt hesapta izlenir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.02 İhbar Dağıtım Hizmeti

Müşterilere yapılan ihbarların dışarıdan hizmet alımı yoluyla yapılması durumunda oluşan giderlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.03 Sayaç Açma Kapama

Dışarıdan alınan sayaç açma kapama hizmeti karşılığında oluşan giderlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.04 İç Tesisat İşlemleri

Dışarıdan alınan iç tesisat proje onay, kontrolörlük, test ve işletmeye alma hizmeti karşılığında oluşan giderlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.05 Periyodik Muayene ve Sayaç Kalibrasyonu

Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliğinde belirlenen periyotlara uygun olarak yaptırılan periyodik muayene ve sayaç kalibrasyon hizmeti karşılığında oluşan giderler bu alt hesapta takip edilir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.06 Münferit Ölçüm Ekipmanı Muayene Giderleri

Tedarikçi ve/veya müşterilerin talebi doğrultusunda 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu hükümleri çerçevesinde yaptırılan muayene/test ve kalibrasyon işlemlerine ilişkin oluşan giderler bu alt hesapta takip edilir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.07 Tahsilat Giderleri

Dışarıdan alınan fatura tahsilat hizmeti karşılığında oluşan giderler bu alt hesapta izlenmektedir. Hesap, aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni

hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, aşağıdaki 2 nci düzey hesaplara ilave haneler eklenmek suretiyle 3 üncü ve daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.07.01 Bankalar Tahsilat Giderleri

740.3.07.02 PTT Tahsilat Giderleri

740.3.07.03 Diğer Tahsilat Giderleri

740.3.08 Güvenlik Hizmeti

Esas işletme faaliyeti (istasyonlar, abonelik merkezleri vb.) için dışarıdan sağlanan güvenlik hizmetine ilişkin olarak oluşan giderler bu alt hesapta izlenir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.09 Çağrı Merkezi

Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 55 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (d) bendine yer verilen müşteri hizmetleri servisi kurma yükümlülüğü kapsamında dışarıdan alınan çağrı merkezi hizmeti karşılığında oluşan giderler bu alt hesapta izlenir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.10 Enerji Giderleri

Esas işletme faaliyeti kapsamında katlanılan enerji giderlerinin izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır. Hesap, aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte, gerek duyulması halinde, aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.10.01 Araç Yakıt Giderleri

740.3.10.02 Isınma Giderleri

740.3.10.03 Elektrik Giderleri

740.3.10.04 Su Giderleri

740.3.10.05 Diğer Enerji Giderleri

İstasyonlarda tüketilen ısıtma gazına ilişkin olarak oluşan giderler bu alt hesapta değil, “**740.4.01 Kullanım Gazı Gideri**” hesabında takip edilir.

740.3.11 Bakım Onarım Giderleri

Esas işletme faaliyeti için dışarıdan sağlanan bakım onarım hizmeti kapsamında oluşan giderler bu alt hesapta takip edilir. Hesap aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte, aksi belirtilmedikçe, şirketler tarafından aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplara ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

740.3.11.01 Dağıtım Hatları Bakım Onarım Giderleri

740.3.11.02 İstasyon Bakım Onarım Giderleri

- 740.3.11.03 Servis Kutusu Bakım Onarım Giderleri
- 740.3.11.04 Sayaç Bakım Onarım Giderleri
- 740.3.11.05 Araç Bakım Onarım Giderleri
- 740.3.11.06 Demirbaş Bakım Onarım Giderleri
- 740.3.11.07 Bina Bakım Onarım Giderleri
- 740.3.11.08 Yazılım Bakım Onarım Giderleri

740.3.11.01 Dağıtım Hatları Bakım Onarım Giderleri

Tüm boru hatları (hat vanaları dahil) için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında yapılan giderlerin izlendiği 2 nci düzey alt hesaptır.

740.3.11.02 İstasyon Bakım Onarım Giderleri

Şehir Giriş İstasyonları, bölge istasyonları ve müşteri istasyonları için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında yapılan giderler 2 nci düzey olan bu alt hesapta izlenir. Hesap, aşağıda sıralanan 3 üncü düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabi olmakla birlikte, gerek duyulması halinde bu alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

- 740.3.11.02.01 Şehir Giriş İstasyonları
- 740.3.11.02.02 Bölge İstasyonları
- 740.3.11.02.03 Müşteri İstasyonları

740.3.11.03 Servis Kutusu Bakım Onarım Giderleri

Bağlantı veya servis hattının ucunda yer alan servis kutusu için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında yapılan giderlerin kaydedildiği alt hesaptır.

740.3.11.04 Sayaç Bakım Onarım Giderleri

Periyodik muayene ve kalibrasyon hariç, sayaçlar için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında yapılan giderlerin izlendiği hesaptır.

740.3.11.05 Araç Bakım Onarım Giderleri

Esas işletme faaliyeti için kullanılan ve şirket mülkiyetinde bulunan (bir diğer ifadeyle **254. Taşıtlar** hesabında kayıt altına alınmış) araçlar için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında oluşan giderlerin izlendiği hesaptır.

740.3.11.06 Demirbaş Bakım Onarım Giderleri

Esas işletme faaliyeti için kullanılan ve şirket mülkiyetinde bulunan (bir diğer ifadeyle **255. Demirbaşlar** hesabında kayıt altına alınmış) demirbaşlar (bilgisayar, server vb. donanım dahil) için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında oluşan giderlerin izlendiği hesaptır.

740.3.11.07 Bina Bakım Onarım Giderleri

i) Genel müdürlük binası dışında kalan ve esas işletme faaliyeti için kullanılan binaların (örn: işletme müdürlüklerine ait binalar, abone merkezleri, tahsilat merkezleri) bakım onarımı için dışarıdan alınan hizmet kapsamında oluşan giderler ile

ii) Genel müdürlük binasında esas işletme faaliyeti gerçekleştirilmesi (örneğin genel müdürlük binası içerisinde abonelik merkezi bulunması) durumunda, genel müdürlük binasının bakım onarımı için dışarıdan alınan hizmet giderinin uygun dağıtım anahtarı (örneğin hizmet için kullanılan alanın metrekaresinin bina metrekaresine oranı) kullanılması suretiyle esas işletme faaliyetine düşen kısmının

izlendiği alt hesaptır.

740.3.11.08 Yazılım Bakım Onarım Giderleri

i) Doğrudan esas işletme faaliyeti için kullanılan ve “**267.01 Yazılımlar**” hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımların bakım onarımı için dışarıdan alınan hizmet kapsamında oluşan giderler ile

ii) Diğer işletme faaliyetleri ile birlikte kullanılan ve “**267.01 Yazılımlar**” hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımların bakım onarımı için dışarıdan alınan hizmet giderinin uygun dağıtım anahtarı (örneğin bilgisayar sayısı) kullanılması suretiyle esas işletme faaliyetine düşen kısmının

izlendiği alt hesaptır.

740.3.12 Haberleşme Giderleri

Esas işletme faaliyeti kapsamında yapılan haberleşme giderlerinin izlendiği alt hesaptır (Örneğin, RMS istasyonlarına, abonelik merkezlerine, işletme müdürlüklerine kesilen telefon hizmet faturaları ve internet hizmet faturaları bu hesapta giderleştirilir.). Hesap aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte, gerek duyulması halinde, aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.12.01 Telsiz Giderleri

740.3.12.02 Telefon Giderleri

740.3.12.03 İnternet Giderleri

740.3.12.04 Posta ve Kargo Giderleri

740.3.12.05 Diğer Haberleşme Giderleri

740.3.13 Teknoloji Hizmeti

i) Doğrudan esas işletme faaliyeti için, satın alım suretiyle edinilmeksizin dışarıdan sağlanan donanım ve/veya yazılım hizmetleri karşılığında şirkete tahakkuk ettirilen bedeller ile,

ii) Diğer işletme faaliyetleri ile ortak olarak kullanılmak için, satın alım suretiyle edinilmeksizin dışarıdan sağlanan donanım ve/veya yazılım hizmetleri karşılığında tahakkuk ettirilen bedellerin esas işletme faaliyetine düşen kısmının

izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.14 Nakliye Giderleri

Dışarıdan sağlanan (yatırımlar kapsamında oluşan nakliye giderleri hariç) nakliye hizmeti karşılığında oluşan giderler bu alt hesapta izlenir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.15 Danışmanlık ve Müşavirlik Giderleri

Esas işletme faaliyeti çerçevesinde alınan danışmanlık, tercüme, hukuk ve müşavirlik hizmeti için yapılan giderlerin izlendiği alt hesaptır. Kurum tarafından talep edilen belgelere ilişkin YMM tasdik giderleri de bu hesap altında izlenebilir. Ancak yasal mevzuat hükümlerine uygun olarak defter tutulması ve mali müşavirlik hizmetine ilişkin giderler **770** numaralı hesapta takip edilir.

Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.16 Denetim Giderleri

4646 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında yaptırılan denetimlere (Kontrol Şirketi Maliyetleri hariç) ilişkin gerçekleşen giderler bu alt hesapta takip edilir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.17 Temizlik Hizmet Giderleri

Esas işletme faaliyeti ile ilgili olarak dışarıdan alınan temizlik hizmeti için yapılan giderlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.3.18 Diğer Hizmet Giderleri

Yukarıda tanımlanan 1 inci düzey alt hesaplarda takip edilmeyen esas işletme faaliyeti ile ilgili diğer dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetlere ilişkin olarak oluşan giderlerin takip edildiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.4 Çeşitli Giderler

Bu yardımcı hesap, aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan oluşur ve aynı (1 inci) düzey hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

740.4.01 Kullanım Gazı Gideri

740.4.02 Sigorta Giderleri

740.4.03 Kira Giderleri

740.4.04 Büro Giderleri

- 740.4.05 Seyahat Giderleri
- 740.4.10 Temizlik Giderleri
- 740.4.11 Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler
- 740.4.12 İlan Giderleri
- 740.4.14 EPDK Yıllık Lisans ve Katılım Giderleri
- 740.4.16 Gider Sayılan Demirbaşlar
- 740.4.17. Diğer Çeşitli Giderler

740.4.01 Kullanım Gazı Gideri

İstasyonlarda tüketilen ısıtma gazına ilişkin olarak oluşan gider bu alt hesapta takip edilir. Hesap aşağıda açıklanan 2 (iki) adet 2 nci düzey alt hesaptan oluşur ve bu düzey yeni hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

740.4.01.01 Zorunlu Kullanım Gazı Gideri

Esas işletme faaliyeti gereği zorunlu olarak tüketilmesi gereken gaz giderinin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.4.01.02 Yan Hizmet Kullanım Gazı Gideri

Müşteri talebi doğrultusunda sağlanan **nitelikli gaz** (dağıtım şirketine iletim şirketi tarafından ŞİD hükümlerine uygun olarak teslim edilen doğal gazdan farklı bir kalitedeki ve/veya dağıtım şebekesinin izin verdiği basınç ve sıcaklık değerlerinden farklı bir basınç ve/veya sıcaklıktaki doğal gaz) tedariki kapsamında dağıtım şirketince ilgili cihazlarda tüketilen gaza ilişkin giderin izlendiği hesaptır.

740.4.02 Sigorta Giderleri

Esas işletme faaliyetinin sürdürüldüğü taşınır ve taşınmaz varlıklar için katlanılan sigorta giderleri ile 760 ve 770 numaralı fonksiyonel giderler ile ortak olan, ayrıca ayrıştırılması mümkün olmayan sigorta giderlerinin uygun dağıtım anahtarı kullanılması suretiyle esas işletme faaliyetine düşen kısmının kaydedildiği alt hesaptır. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

- 740.4.02.01 Şebekeye İlişkin Sigorta Giderleri
- 740.4.02.02 Bina Sigorta Giderleri
- 740.4.02.03 Araç Sigorta Giderleri
- 740.4.02.04 Diğer Sigorta Giderleri

740.4.03 Kira Giderleri

Esas işletme faaliyeti kapsamında katlanılan gayrimenkul, makine, teçhizat ve araç kira giderleri ile “**267.01 Yazılımlar**” hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımlar için ödenen yıllık kira bedellerinin izlendiği hesaptır.

Hesap aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

- 740.4.03.01 Gayrimenkul Kira Giderleri
- 740.4.03.02 Makine Teçhizat Kira Giderleri
- 740.4.03.03 Araç Kira Giderleri
- 740.4.03.04 Yazılım Kira Giderleri

740.4.04 Büro Giderleri

Esas işletme faaliyeti kapsamında katlanılan büro giderleri bu hesapta izlenir. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

- 740.4.04.01 Kırtasiye Giderleri
- 740.4.04.02 Fotokopi Giderleri
- 740.4.04.03 Matbaa Giderleri
- 740.4.04.04 Diğer Büro Giderleri

740.4.05 Seyahat Giderleri

Esas işletme faaliyeti gereği gerçekleştirilen seyahat, konaklama, yolluk ve ilgili tüm giderlerin izlendiği hesaptır. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

- 740.4.05.01 Şehir İçi Seyahat Giderleri
- 740.4.05.02 Yurt İçi Seyahat Giderleri
- 740.4.05.03 Yurt Dışı Seyahat Giderleri

740.4.10 Temizlik Giderleri

Dağıtım şirketlerinin dışarıdan almadığı ve kendi personeli eliyle esas işletme faaliyeti kapsamında yürüttüğü temizlik işleri için (personel gideri hariç) katlandığı ve vergi mevzuatı kapsamında doğrudan giderleştirilebilen harcamaların (temizlik malzemesi gideri vb.) kaydedildiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

740.4.11 Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

Esas işletme faaliyeti kapsamında oluşan ve/fakat ilgili vergi mevzuatı uyarınca safi kazancın tespitinde gider olarak indirim yapılamayan giderlerin takip edildiği hesaptır. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve ihtiyaca göre bu düzey (ve daha alt düzey) yeni alt hesap açılabilir.

- 740.4.11.01 Motorlu Taşıtlar Vergisi
- 740.4.11.02 Gecikme Zamları
- 740.4.11.03 Vergi Ziyai Cezası

740.4.11.04 Trafik Cezası
740.4.11.05 Özel İletişim Vergisi

740.4.12 İlan Giderleri

Esas işletme faaliyetine ilişkin tanıtım ve ilan giderlerinin izlendiği hesaptır. (Örn: Kış aylarında baca temizliği hususunda kamu bilincini arttırmaya yönelik ilanlar, tahsilat noktaları ile ilgili bilgilendirme ilanları gibi doğrudan doğal gaz dağıtım faaliyetine ilişkin bilgilendirme ve tanıtım ilanları). Firmanın tanıtımına yönelik reklam vb. pazarlama araçlarına ilişkin giderler 760 numaralı hesapta takip edilir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

740.4.14 EPDK Yıllık Lisans ve Katılım Giderleri

4628 ve 4646 sayılı Kanunlar ile ikincil mevzuat kapsamında Kuruma ödenen yıllık lisans ve katılım bedellerinin kaydedildiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

740.4.16 Gider Sayılan Demirbaşlar

Esas işletme faaliyeti kapsamında temin edilmekle birlikte, vergi mevzuatı çerçevesinde doğrudan gider sayılabilen demirbaş ile ilgili oluşan bedellerin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.4.17 Diğer Çeşitli Giderler

Yukarıda tanımlanan 1 inci düzey alt hesaplarda takip edilmeyen esas işletme faaliyeti ile ilgili çeşitli giderlerin takip edildiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

740.5 Vergi, Resim ve Harçlar

Esas işletme faaliyeti kapsamında tahakkuk ettirilen gider niteliğindeki vergi, resim ve harçların izlendiği hesap olup, aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan müteşekkildir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, aynı (1 inci) düzey hesap(lar) açılabilir.

740.5.01. Damga Vergisi

Doğal gaz alım ve satışı ile ilgili taraf olunan sözleşmeler kapsamında tahakkuk eden damga vergisi bedelleri ile esas işletme faaliyeti kapsamında tahakkuk eden damga vergisi bedelleri bu hesaba kaydedilir. Hesap, aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

740.5.01.01 Doğal Gaz Alım Damga Vergisi
740.5.01.02 Doğal Gaz Satış Damga Vergisi
740.5.01.03 Diğer İşlemlerden Doğan Damga Vergisi

740.6. Amortisman ve Tükenme Payları

Esas işletme faaliyetinde kullanılan maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile, özel tükenmeye tabi varlıklar için ayrılan amortisman gideri ile tükenme payları bu hesapta izlenir. 760 ve 770 numaralı fonksiyonel giderler ile ortak olan, ayrıca ayrıştırılması mümkün olmayan amortisman ve tükenme paylarının, uygun dağıtım anahtarı kullanılması suretiyle esas işletme faaliyetine düşen kısmı da bu hesaba kaydedilir.

Hesap aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzey hesap açılabilir.

740.6.01.01 Maddi Duran Varlık Amortisman Giderleri

740.6.01.02 Maddi Olmayan Duran Varlık Amortisman Giderleri

740.7. Finansman Giderleri

Esas işletme faaliyeti kapsamında, bankalar aracılığıyla yapılan ödemeler çerçevesinde ilgili banka tarafından tahakkuk ettirilen havale, elektronik fon transferi (EFT) gibi komisyon giderlerinin kaydedildiği yardımcı hesaptır. Şirketler, gerek duymaları halinde, bu yardımcı hesaba ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açabilir.

Dışarıdan alınan fatura tahsilat hizmeti karşılığında oluşan tahsilat giderleri işbu hesapta değil, “**740.3.07 Tahsilat Giderleri**” hesabında izlenir. Yine, işletme sermayesi ve yatırımların finansman teminine yönelik olarak sağlanan borçlara ilişkin oluşan faiz gideri, kur farkı vb. tüm giderler bu hesaba kaydedilmez, **ilgili mali mevzuat ve muhasebe standartlarının cevaz verdiği şekilde** bilanço hesaplarında (örneğin **258.Yapılmakta Olan Yatırımlar**) takip edilmek suretiyle ilgili iktisadi kıymetin maliyeti ile ilişkilendirilir ya da “**780.Finansman Giderleri**” hesabında kayıt altına alınmak suretiyle giderleştirilir.

760	PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ
-----	---------------------------------------

740 numaralı hesapta takip edilen esas işletme (**doğal gaz dağıtım**) faaliyeti haricindeki pazarlama faaliyeti için gerçekleştirilen reklam, tanıtım, ilan vb. giderler bu hesapta takip edilir. Söz konusu giderler;

- Doğrudan pazarlama faaliyeti ile ilişkilendirilebilen giderler

- “**740. Hizmet Üretim Maliyeti**” ve “**770. Genel Yönetim Giderleri**” hesapları ile ortak olan (ayrıştırılamayan), bu suretle de uygun dağıtım anahtarları kullanılmak suretiyle ayrıştırılan giderlerden oluşur.

Hesap, 740 numaralı hesapta olduğu gibi, 1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer verilen gider çeşidi sınıflandırma ve kodlaması ile uyumlu olacak şekilde, aşağıda sıralanan yardımcı hesaplardan oluşur ve bu hesapların dışında yardımcı hesap ilavesi mümkün değildir.

- 760.0. İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- 760.1 Personel ücret ve giderleri
- 760.3 Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler
- 760.4 Çeşitli giderler
- 760.5 Vergi, resim ve harçlar
- 760.6 Amortismanlar ve tükenme payları
- 760.7 Finansman Giderleri

760.0 İlk Madde ve Malzeme Giderleri

Pazarlama faaliyeti kapsamında gerçekleştirilen bakım onarım vb. için yapılan ilk madde ve malzeme giderlerinin izlendiği hesaptır. Stoktaki ilk madde ve malzeme tüketildiğinde bu hesaba borç, “**150. İlk Madde ve Malzeme**” ana hesabının ilgili yardımcı/alt hesabına alacak kaydı yapılır. Hesap aşağıda açıklanan 1 inci düzey alt hesaptan müteşekkil olup, aynı düzey yeni hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

760.0.01 Bakım Onarım Giderleri

Pazarlama faaliyeti kapsamında olan ve bizzat dağıtım şirketleri tarafından gerçekleştirilen bakım onarım faaliyeti çerçevesinde tahakkuk eden ilk madde ve malzeme gideri bu alt hesapta takip edilir. Hesap aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

- 760.0.01.05 Araç Bakım Onarım Giderleri
- 760.0.01.06 Demirbaş Bakım Onarım Giderleri
- 760.0.01.07 Bina Bakım Onarım Giderleri
- 760.0.01.08 Yazılım Bakım Onarım Giderleri

760.0.01.05 Araçlar Bakım Onarım Giderleri

Pazarlama faaliyeti için kullanılan ve şirket mülkiyetinde bulunan (bir diğer ifadeyle **252. Taşıtlar** hesabında kayıt altına alınmış) araçların bakım onarımı kapsamında oluşan ilk madde ve malzeme giderinin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.0.01.06 Demirbaş Bakım Onarım Giderleri

Pazarlama faaliyeti için kullanılan ve şirket mülkiyetinde bulunan (bir diğer ifadeyle **255. Demirbaşlar** hesabında kayıt altına alınmış) demirbaşların bakım onarımı kapsamında oluşan ilk madde ve malzeme giderinin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.0.01.07 Bina Bakım Onarım Giderleri

i) Doğrudan pazarlama faaliyeti için kullanılan binaların bakım onarımı kapsamında oluşan ilk madde ve malzeme giderinin,

ii) Genel müdürlük binasında pazarlama faaliyeti gerçekleştirilmesi durumunda, genel müdürlük binasının bakım onarımı için yapılan ilk madde ve malzeme giderinin uygun

dağıtım anahtarı (örneğin pazarlama faaliyeti için kullanılan alanın metrekaresinin bina metrekaresine oranı) kullanılması suretiyle pazarlama faaliyetine düşen kısmının

izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.0.01.08 Yazılım Bakım Onarım Giderleri

i) Doğrudan pazarlama faaliyeti için kullanılan ve “**267.01 Yazılımlar**” hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımların bakım onarımı için katlanılan ilk madde ve malzeme giderinin

ii) Diğer işletme faaliyetleri ile birlikte kullanılan ve “**267.01 Yazılımlar**” hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımların bakım onarımı için yapılan ilk madde ve malzeme giderinin uygun dağıtım anahtarı (örneğin bilgisayar sayısı) kullanılması suretiyle pazarlama faaliyetine düşen kısmının

izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.1 Personel Ücret ve Giderleri

Reklam, tanıtım vb. pazarlama faaliyetleri için personel istihdam edilmesi durumunda, bu personel ile ilgili olarak tahakkuk ettirilen ücret ve giderlerin izlendiği hesaptır.

Hesap aşağıda yer verilen 1 inci ve 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur. Diğer işletme faaliyetleri (esas işletme faaliyeti (740) ve genel yönetim faaliyeti (770)) ile ortak nitelikte olan personel yemek, servis vb. giderler personel sayısına göre faaliyetler arasından dağıtımına tabi tutulmak suretiyle ilgili alt hesaplara kaydedilir.

01. Esas Ücretler

01.01. Normal Ücret

01.02. İzin Ücreti

01.03. Fazla Mesai Ücreti

01.04. Prim ve İkramiyeler

01.05. Diğer Ücretler

02. Sosyal Yardımlar

02.01. Yakacak Yardımı

02.02. Giyecek Yardımı

02.03. Yiyecek Yardımı

02.04. Çocuk Yardımı

02.05. Diğer Sosyal Yardımlar

03. Tazminatlar

03.01. Kıdem Tazminatı

03.02. İhbar Tazminatı

03.03. Diğer Tazminatlar

04. İşveren Payları

04.01. SGK İşveren Payı

04.02. SGK İşsizlik Sigortası İşveren Payı

04.03. Özel Sağlık Sigortası İşveren Payı

- 04.04. Hayat Sigortası İşveren Payı**
- 04.05. Diğer İşveren Payları**
- 05. Stajyer Ücretleri**
- 07. Personel Sağlık Giderleri**
- 08. Personel Eğitim Giderleri**
- 09. Personel Yemek Giderleri**
- 10. Personel Servis Giderleri**
- 11. Diğer Personel Giderleri**

Bu yardımcı hesap için yukarıda ortaya konan alt hesap sıralamasının kullanımı zorunlu olup, **01. Esas Ücretler, 02. Sosyal Yardımlar, 03. Tazminatlar ve 04. İşveren Payları** hesaplarının altında tanımlanmış 2 nci düzey alt hesaplar için şirketler tarafından 3 üncü ve daha alt düzey hesap(lar) oluşturulabilir.

Yine, **05. Stajyer Ücretleri, 07. Personel Sağlık Giderleri, 08. Personel Eğitim Giderleri, 09. Personel Yemek Giderleri, 10. Personel Servis Giderleri ve 11. Diğer Personel Giderleri** olarak tanımlanan 1 inci seviye alt hesapların altında 2 nci ve daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

760.3 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Pazarlama faaliyeti ile ilgili olarak dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler için yapılan giderlerin takip edildiği hesaptır. Hesap aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan oluşur. Söz konusu hesaplar haricinde yeni 1 inci düzey alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

- 760.3.08 Güvenlik Hizmeti
- 760.3.10 Enerji Giderleri
- 760.3.11 Bakım Onarım Giderleri
- 760.3.12 Haberleşme Giderleri
- 760.3.13 Teknoloji Hizmeti
- 760.3.14 Nakliye Giderleri
- 760.3.15 Danışmanlık ve Müşavirlik Giderleri
- 760.3.17 Temizlik Hizmet Giderleri
- 760.3.18 Diğer Hizmet Giderleri

760.3.08 Güvenlik Hizmeti

Pazarlama faaliyeti için dışarıdan sağlanan güvenlik hizmetine ilişkin olarak oluşacak giderler bu alt hesapta izlenir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.3.10 Enerji Giderleri

Pazarlama faaliyeti kapsamında katlanılan enerji giderlerinin izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır. Hesap, aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte, gerek duyulması halinde, aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

- 760.3.10.01 Araç Yakıt Giderleri
- 760.3.10.02 Isınma Giderleri

760.3.10.03 Elektrik Giderleri
760.3.10.04 Su Giderleri
760.3.10.05 Diğer Enerji Giderleri

760.3.11 Bakım Onarım Giderleri

Pazarlama faaliyeti için dışarıdan sağlanan bakım onarım hizmeti kapsamında oluşan giderler bu alt hesapta takip edilir. Hesap aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte, aksi belirtilmedikçe, şirketler tarafından aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplara ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

760.3.11.05 Araç Bakım Onarım Giderleri
760.3.11.06 Demirbaş Bakım Onarım Giderleri
760.3.11.07 Bina Bakım Onarım Giderleri
760.3.11.08 Yazılım Bakım Onarım Giderleri

760.3.11.05 Araç Bakım Onarım Giderleri

Pazarlama faaliyeti için kullanılan ve şirket mülkiyetinde bulunan (bir diğer ifadeyle **252. Taşıtlar** hesabında kayıt altına alınmış) araçlar için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında oluşan giderlerin izlendiği hesaptır.

760.3.11.06 Demirbaş Bakım Onarım Giderleri

Pazarlama faaliyeti için kullanılan ve şirket mülkiyetinde bulunan (bir diğer ifadeyle **255. Demirbaşlar** hesabında kayıt altına alınmış) demirbaşlar (bilgisayar, server vb. donanım dahil) için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında oluşan giderlerin izlendiği hesaptır.

760.3.11.07 Bina Bakım Onarım Giderleri

i) Doğrudan pazarlama faaliyeti için kullanılan binaların bakım onarımı için dışarıdan alınan hizmet kapsamında oluşan giderler ile

ii) Genel müdürlük binasında pazarlama faaliyeti gerçekleştirilmesi durumunda, genel müdürlük binasının bakım onarımı için dışarıdan alınan hizmet giderinin dağıtım anahtarı kullanılması suretiyle pazarlama faaliyetine düşen kısmının

izlendiği alt hesaptır.

760.3.11.08 Yazılım Bakım Onarım Giderleri

i) Doğrudan pazarlama faaliyeti için kullanılan ve “**267.01 Yazılımlar**” hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımların bakım onarımı için dışarıdan alınan hizmet kapsamında oluşan giderler ile

ii) Diğer işletme faaliyetleri ile birlikte kullanılan ve “**267.01 Yazılımlar**” hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımların

bakım onarımı için dışarıdan alınan hizmet giderinin dağıtım anahtarı kullanılması suretiyle pazarlama faaliyetine düşen kısmının izlendiği alt hesaptır.

760.3.12 Haberleşme Giderleri

Pazarlama faaliyeti kapsamında yapılan haberleşme giderlerinin izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır. Hesap, aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte, gerek duyulması halinde, aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

- 760.3.12.01 Telefon Giderleri
- 760.3.12.02 İnternet Giderleri
- 760.3.12.03 Posta ve Kargo Giderleri
- 760.3.12.04 Diğer Haberleşme Giderleri

760.3.13 Teknoloji Hizmeti

i) Doğrudan pazarlama faaliyeti için, satın alım suretiyle edinilmeksizin dışarıdan sağlanan donanım ve/veya yazılım hizmetleri karşılığında oluşan giderler ile,

ii) Diğer işletme faaliyetleri ile ortak olarak kullanılmak için, satın alım suretiyle edinilmeksizin dışarıdan sağlanan donanım ve/veya yazılım hizmetleri karşılığında oluşan giderlerin pazarlama faaliyetine düşen kısmının

izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.3.14 Nakliye Giderleri

Pazarlama faaliyeti ile ilgili dışarıdan sağlanan nakliye hizmeti karşılığında oluşan giderleri bu alt hesapta izlenir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.3.15 Danışmanlık ve Müşavirlik Giderleri

Pazarlama faaliyeti çerçevesinde alınan danışmanlık, tercüme, hukuk ve müşavirlik hizmeti için yapılan giderlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.3.17 Temizlik Hizmet Giderleri

Pazarlama faaliyeti ile ilgili olarak dışarıdan alınan temizlik hizmeti için yapılan giderlerin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.3.18 Diğer Hizmet Giderleri

Yukarıda tanımlanan 1 inci düzey alt hesaplarda takip edilmeyen pazarlama faaliyeti ile ilgili diğer dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetlere ilişkin olarak oluşan giderlerin takip edildiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.4. Çeşitli Giderler

Bu yardımcı hesap, aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan oluşur ve aynı (1 inci) düzey hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

- 760.4.02 Sigorta Giderleri
- 760.4.03 Kira Giderleri
- 760.4.04 Büro Giderleri
- 760.4.05 Seyahat Giderleri
- 760.4.10 Temizlik Giderleri
- 760.4.11 Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler
- 760.4.13 Reklam Giderleri
- 760.4.16 Gider Sayılan Demirbaşlar
- 760.4.17 Diğer Çeşitli Giderler

760.4.02 Sigorta Giderleri

Pazarlama faaliyetinin sürdürüldüğü taşınır ve taşınmaz varlıklar için katlanılan sigorta giderleri ile 740 ve 770 numaralı fonksiyonel giderler ile ortak olan, ayrıca ayrıştırılması mümkün olmayan sigorta giderlerinin uygun dağıtım anahtarı kullanılması suretiyle pazarlama faaliyetine düşen kısmının kaydedildiği alt hesaptır. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

- 760.4.02.02 Bina Sigorta Giderleri
- 760.4.02.03 Araç Sigorta Giderleri
- 760.4.02.04 Diğer Sigorta Giderleri

760.4.03 Kira Giderleri

Pazarlama faaliyeti kapsamında katlanılan kira giderlerinin izlendiği hesaptır. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

- 760.4.03.01 Gayrimenkul Kira Giderleri
- 760.4.03.02 Makine Teçhizat Kira Giderleri
- 760.4.03.03 Araç Kira Giderleri
- 760.4.03.04 Yazılım Kira Giderleri

760.4.04 Büro Giderleri

Pazarlama faaliyeti kapsamında katlanılan büro giderleri bu hesapta izlenir. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

- 760.4.04.01 Kırtasiye Giderleri
- 760.4.04.02 Fotokopi Giderleri
- 760.4.04.03 Matbaa Giderleri

760.4.04.04 Diğer Büro Giderleri

760.4.05 Seyahat Giderleri

Pazarlama faaliyeti gereği gerçekleştirilen seyahat, konaklama, yolluk ve ilgili tüm giderlerin izlendiği hesaptır. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

760.4.05.01 Şehir İçi Seyahat Giderleri

760.4.05.02 Yurt İçi Seyahat Giderleri

760.4.05.03 Yurt Dışı Seyahat Giderleri

760.4.10 Temizlik Giderleri

Dağıtım şirketlerinin dışarıdan almadığı ve kendi personeli eliyle pazarlama faaliyeti kapsamında yürüttüğü temizlik işleri için (personel gideri hariç) katlandığı giderlerin (temizlik malzemesi gideri vb.) kaydedildiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

760.4.11 Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

Pazarlama faaliyeti kapsamında oluşan ve/fakat ilgili vergi mevzuatı uyarınca safi kazancın tespitinde gider olarak indirim yapılamayan giderlerin takip edildiği hesaptır. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve ihtiyaca göre bu düzey (ve daha alt düzey) yeni alt hesap açılabilir.

760.4.11.01 Motorlu Taşıtlar Vergisi

760.4.11.02 Gecikme Zamları

760.4.11.03 Vergi Ziyai Cezası

760.4.11.04 Trafik Cezası

760.4.11.05 Özel İletişim Vergisi

760.4.13 Reklam Giderleri

Pazarlama faaliyetine ilişkin reklam, tanıtım, kampanya, sponsorluk, fuar katılım, hediyeelik eşya ve diğer tanıtım giderlerinin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

760.4.16 Gider Sayılan Demirbaşlar

Pazarlama faaliyeti kapsamında temin edilmekle birlikte, vergi mevzuatı çerçevesinde doğrudan gider sayılabilen demirbaş ile ilgili oluşan bedellerin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.4.17 Diğer Çeşitli Giderler

Yukarıda tanımlanan 1 inci düzey alt hesaplarda takip edilmeyen pazarlama faaliyeti ile ilgili çeşitli giderlerin takip edildiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.5 Vergi, Resim ve Harçlar

Pazarlama faaliyeti kapsamında tahakkuk ettirilen gider niteliğindeki vergi, resim ve harçların izlendiği hesaptır. Şirketler, bu yardımcı hesabın altında ihtiyaç duydukları kadar 1 inci düzey alt hesap(lar) açabilir.

760.6 Amortisman ve Tükenme Payları

Pazarlama faaliyetinde kullanılan maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile, özel tükenmeye tabi varlıklar için ayrılan amortisman gideri ile tükenme payları bu hesapta izlenir. 740 ve 770 numaralı fonksiyonel giderler ile ortak olan, ayrıca ayrıştırılması mümkün olmayan amortisman ve tükenme paylarının, uygun dağıtım anahtarı kullanılması suretiyle pazarlama faaliyetine düşen kısmı da bu hesaba kaydedilir.

Hesap aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzey hesap açılabilir.

760.6.01 Maddi Duran Varlık Amortisman Giderleri

760.6.01 Maddi Olmayan Duran Varlık Amortisman Giderleri

760.7 Finansman Giderleri

Pazarlama faaliyeti kapsamında, bankalar aracılığıyla yapılan ödemeler çerçevesinde ilgili banka tarafından tahakkuk ettirilen havale, EFT gibi komisyon giderlerinin kaydedildiği yardımcı hesaptır. Şirketler, gerek duymaları halinde, bu yardımcı hesaba ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

770	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ
------------	--------------------------------

Doğal gaz dağıtım şirketlerinin faaliyetlerini gerçekleştirmek için katlanmış olduğu tüm giderler içerisinde, bu doğalgaz hizmetini gerçekleştirirken direkt maliyet konusu olmayan; yönetim fonksiyonları, işletme politikasının tayini, organizasyon ve kadro kuruluşu, büro hizmetleri, kamu ilişkileri, güvenlik, hukuk işleri, personel işleri, kredi ve tahsilatı da kapsayan muhasebe ve mali işler servislerinin gider ve harcama kalemlerinin kayıt edildiği hesaptır.

Hesap, 1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer verilen gider çeşidi sınıflandırma ve kodlaması ile uyumlu olacak şekilde, aşağıda sıralanan yardımcı hesaplardan oluşur ve bu hesapların dışında yardımcı hesap ilavesi mümkün değildir.

- 770.0. İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- 770.1 Personel ücret ve giderleri
- 770.3 Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler
- 770.4 Çeşitli giderler
- 770.5 Vergi, resim ve harçlar
- 770.6 Amortismanlar ve tükenme payları
- 770.7 Finansman Giderleri

Yukarıda sıralanan giderlerden doğrudan ilişkilendirilenler bu hesaba direkt olarak kaydedilirken, diğer işletme faaliyetlerinde de (esas işletme faaliyeti (740) ve pazarlama faaliyeti (760)) kullanıldığı için ayrıştırılması mümkün olmayanlar, uygun dağıtım anahtarları kullanılmak suretiyle faaliyetler arasında dağıtılır ve genel yönetim faaliyetine paylaştırılan kısım bu hesaba kaydedilir.

770.0 İlk Madde ve Malzeme Giderleri

Genel yönetim faaliyeti kapsamında gerçekleştirilen bakım onarım vb. için yapılan ilk madde ve malzeme giderlerinin izlendiği hesaptır. Stoktaki ilk madde ve malzeme tüketildiğinde bu hesaba borç, “**150. İlk Madde ve Malzeme**” ana hesabının ilgili yardımcı/alt hesabına alacak kaydı yapılır. Hesap aşağıda açıklanan 1 inci düzey alt hesaptan müteşekkil olup, aynı düzey yeni hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

770.0.01 Bakım Onarım Giderleri

Genel yönetim faaliyeti kapsamında olan ve bizzat dağıtım şirketleri tarafından gerçekleştirilen bakım onarım faaliyeti çerçevesinde tahakkuk eden ilk madde ve malzeme gideri bu alt hesapta takip edilir. Hesap aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

- 770.0.01.05 Araç Bakım Onarım Giderleri
- 770.0.01.06 Demirbaş Bakım Onarım Giderleri
- 770.0.01.07 Bina Bakım Onarım Giderleri
- 770.0.01.08 Yazılım Bakım Onarım Giderleri

770.0.01.05 Araçlar Bakım Onarım Giderleri

Genel yönetim faaliyeti için kullanılan ve şirket mülkiyetinde bulunan (bir diğer ifadeyle **252. Taşıtlar** hesabında kayıt altına alınmış) araçların bakım onarımı kapsamında oluşan ilk madde ve malzeme giderinin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

770.0.01.06 Demirbaş Bakım Onarım Giderleri

Genel yönetim faaliyeti için kullanılan ve şirket mülkiyetinde bulunan (bir diğer ifadeyle **255. Demirbaşlar** hesabında kayıt altına alınmış) demirbaşların bakım onarımı kapsamında oluşan ilk madde ve malzeme giderinin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

770.0.01.07 Bina Bakım Onarım Giderleri

Genel idare binasının bakım onarımı kapsamında oluşan ilk madde ve malzeme giderinin izlendiği hesaptır. Genel müdürlük binasında diğer işletme faaliyetlerinin de gerçekleştirilmesi durumunda, ilgili gider kalemi uygun dağıtım anahtarı kullanılmak suretiyle faaliyetler arasında dağıtım tabi tutulur ve genel yönetim faaliyetine düşen kısım bu hesaba kaydedilir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

770.0.01.08 Yazılım Bakım Onarım Giderleri

i) Genel yönetim faaliyeti için kullanılan ve “**267.01 Yazılımlar**” hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımların bakım onarımı için katılan ilk madde ve malzeme giderinin

ii) Diğer işletme faaliyetleri ile birlikte kullanılan ve “**267.01 Yazılımlar**” hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımların bakım onarımı için yapılan ilk madde ve malzeme giderinin uygun dağıtım anahtarı (örneğin bilgisayar sayısı) kullanılması suretiyle genel yönetim faaliyetine düşen kısmının

izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

770.1 Personel Ücret ve Giderleri

Esas işletme faaliyeti (dağıtım) ve pazarlama (reklam, tanıtım) için istihdam edilen personel haricinde istihdam edilen **genel yönetim personeli** ile ilgili olarak tahakkuk ettirilen ücret ve giderlerin izlendiği hesaptır. (örneğin, genel müdür, genel müdür sekreteri, muhasebe departmanında çalışan personel, hukuk işlerine bakan şirket avukatı vb. için tahakkuk ettirilen ücret ve giderler)

Hesap, hizmet türüne göre belirlenmiş “**770.1.5 Genel Yönetim Personel Giderleri**” alt hesabından oluşur. Söz konusu 1 inci düzey yardımcı hesap da aşağıda yer verilen 2 nci ve 3 üncü düzey alt hesaplardan oluşur. Diğer işletme faaliyetleri (esas işletme faaliyeti (740) ve pazarlama faaliyeti (770)) ile ortak nitelikte olan personel yemek, servis vb. giderler personel sayısına göre faaliyetler arasından dağıtım tabi tutulmak suretiyle ilgili alt hesaplara kaydedilir.

01. Esas Ücretler

01.01. Normal Ücret

01.02. İzin Ücreti

01.03. Fazla Mesai Ücreti

01.04. Prim ve İkramiyeler

01.05. Diğer Ücretler

02. Sosyal Yardımlar

02.01. Yakacak Yardımı

02.02. Giyecek Yardımı

02.03. Yiyecek Yardımı

02.04. Çocuk Yardımı

02.05. Diğer Sosyal Yardımlar

- 03. Tazminatlar**
 - 03.01.** Kıdem Tazminatı
 - 03.02.** İhbar Tazminatı
 - 03.03.** Diğer Tazminatlar
- 04. İşveren Payları**
 - 04.01.** SGK İşveren Payı
 - 04.02.** SGK İşsizlik Sigortası İşveren Payı
 - 04.03.** Özel Sağlık Sigortası İşveren Payı
 - 04.04.** Hayat Sigortası İşveren Payı
 - 04.05.** Diğer İşveren Payları
- 05. Stajyer Ücretleri**
- 06. Huzur Hakları**
- 07. Personel Sağlık Giderleri**
- 08. Personel Eğitim Giderleri**
- 09. Personel Yemek Giderleri**
- 10. Personel Servis Giderleri**
- 11. Diğer Personel Giderleri**

Bu yardımcı hesap altında yer alan her bir 1 inci düzey alt hesap için yukarıda ortaya konan alt hesap sıralamasının kullanımı zorunlu olup, **01. Esas Ücretler**, **02. Sosyal Yardımlar**, **03. Tazminatlar** ve **04. İşveren Payları** hesaplarının altında tanımlanmış 3 üncü düzey alt hesaplar için şirketler tarafından 4 üncü ve daha alt düzey hesap(lar) oluşturulabilir.

Yine, **05. Stajyer Ücretleri**, **07. Personel Sağlık Giderleri**, **08. Personel Eğitim Giderleri**, **09. Personel Yemek Giderleri**, **10. Personel Servis Giderleri** ve **11. Diğer Personel Giderleri** olarak tanımlanan 2 inci seviye alt hesapların altında 3 üncü ve daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

770.3 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Esas işletme faaliyeti ile pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri ile ilgili dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler için yapılan giderlerin takip edildiği hesaptır. Hesap aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan oluşur. Söz konusu hesaplar haricinde yeni 1 inci düzey alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

- 770.3.08 Güvenlik Hizmeti
- 770.3.10 Enerji Giderleri
- 770.3.11 Bakım Onarım Giderleri
- 770.3.12 Haberleşme Giderleri
- 760.3.13 Teknoloji Hizmeti
- 770.3.14 Nakliye Giderleri
- 770.3.15 Danışmanlık ve Müşavirlik Giderleri
- 770.3.17 Temizlik Hizmet Giderleri
- 770.3.18 Diğer Hizmet Giderleri

770.3.08 Güvenlik Hizmeti

Esas işletme faaliyeti ile pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri için dışarıdan alınan güvenlik hizmeti kapsamında oluşacak giderler bu alt hesapta izlenir.

Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

770.3.10 Enerji Giderleri

Esas işletme faaliyeti ile pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri kapsamında katlanılan enerji giderlerinin izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır. Hesap aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur. ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte, gerek duyulması halinde, aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

- 770.3.10.01 Araç Yakıt Giderleri
- 770.3.10.02 Isınma Giderleri
- 770.3.10.03 Elektrik Giderleri
- 770.3.10.04 Su Giderleri
- 770.3.10.05 Diğer Enerji Giderleri

770.3.11 Bakım Onarım Giderleri

Esas işletme faaliyeti ile pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri için dışarıdan sağlanan bakım onarım hizmeti kapsamında oluşan giderler bu alt hesapta takip edilir. Hesap aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey alt hesap ilavesi Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte, aksi belirtilmedikçe, şirketler tarafından aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplara ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

- 770.3.11.05 Araç Bakım Onarım Giderleri
- 770.3.11.06 Demirbaş Bakım Onarım Giderleri
- 770.3.11.07 Bina Bakım Onarım Giderleri
- 770.3.11.08 Yazılım Bakım Onarım Giderleri

770.3.11.05 Araç Bakım Onarım Giderleri

Genel yönetim faaliyetlerinde kullanılan ve şirket mülkiyetinde bulunan (bir diğer ifadeyle **254. Taşıtlar** hesabında kayıt altına alınmış) araçlar için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında oluşan giderlerin izlendiği hesaptır.

770.3.11.06 Demirbaş Bakım Onarım Giderleri

Genel yönetim faaliyetlerinde kullanılan ve şirket mülkiyetinde bulunan (bir diğer ifadeyle **255. Demirbaşlar** hesabında kayıt altına alınmış) demirbaşlar (bilgisayar, server vb. donanım dahil) için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında oluşan giderlerin izlendiği hesaptır.

770.3.11.07 Bina Bakım Onarım Giderleri

Genel idare binasının bakım onarımı için dışarıdan alınan hizmet kapsamında oluşan giderler bu hesapta izlenir. Genel müdürlük binasında diğer işletme faaliyetlerinin de gerçekleştirilmesi durumunda, ilgili gider kalemi uygun dağıtım anahtarı kullanılmak suretiyle faaliyetler arasında dağıtım tabi tutulur ve genel yönetim faaliyetine düşen kısım bu hesaba kaydedilir.

770.3.10.08 Yazılım Bakım Onarım Giderleri

i) Genel yönetim faaliyeti için kullanılan ve “**267.01 Yazılımlar**” hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımların bakım onarımı için dışarıdan alınan hizmet kapsamında oluşan giderler ile

ii) Diğer işletme faaliyetleri ile birlikte kullanılan “**267.01 Yazılımlar**” hesabında kayıtlı olan (bir diğer ifadeyle şirketlerin maddi olmayan duran varlığı olan) yazılımların bakım onarımı için dışarıdan alınan hizmet giderinin dağıtım anahtarı kullanılması suretiyle genel yönetim faaliyetine düşen kısmının

izlendiği alt hesaptır.

770.3.12 Haberleşme Giderleri

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri kapsamında yapılan haberleşme giderlerinin izlendiği 1 inci düzey alt hesaptır. Hesap, aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte, gerek duyulması halinde, aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

770.3.12.01 Telefon Giderleri

770.3.12.02 İnternet Giderleri

770.3.12.03 Posta ve Kargo Giderleri

770.3.12.04 Diğer Haberleşme Giderleri

770.3.13 Teknoloji Hizmeti

i) Genel yönetim faaliyeti için, satın alım suretiyle edinilmeksizin dışarıdan sağlanan donanım ve/veya yazılım hizmetleri karşılığında oluşan giderler ile,

ii) Diğer işletme faaliyetleri ile ortak olarak kullanılmak için, satın alım suretiyle edinilmeksizin dışarıdan sağlanan donanım ve/veya yazılım hizmetleri karşılığında oluşan giderlerin genel yönetim faaliyetine düşen kısmının

izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

770.3.14 Nakliye Giderleri

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri ile ilgili dışarıdan sağlanan nakliye hizmeti karşılığında oluşan giderler bu alt hesapta izlenir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

770.3.15 Danışmanlık ve Müşavirlik Giderleri

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri ile ilgili dışarıdan alınan danışmanlık, müşavirlik, tercümanlık hizmeti için katlanılan giderlerin

izlendiği hesaptır. Örneğin; şirketin muhasebe defterlerinin tutulması ve tasdiki gibi dışarıdan alınan müşavirlik ve YMM hizmeti bu hesap altında izlenir.

Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

770.3.17 Temizlik Hizmet Giderleri

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri ile ilgili dışarıdan alınan temizlik hizmeti için yapılan giderlerin izlendiği alt hesaptır. Örneğin genel müdürlük binasına ilişkin temizlik hizmetinin dışarıdan alınması durumunda, söz konusu hizmet bu hesapta takip edilir. Bununla birlikte, genel müdürlük binasında diğer işletme faaliyetlerinin de verilmesi durumunda, dışarıdan alınan bu hizmete ilişkin oluşan gider uygun dağıtım anahtarı kullanılmak suretiyle faaliyetler arasında dağıtılarak “740.3.17”, “760.3.17” ve bu alt hesaba kaydedilir.

Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

770.3.18 Diğer Hizmet Giderleri

Yukarıda tanımlanan 1 inci düzey alt hesaplarda takip edilmeyen genel yönetim faaliyeti ile ilgili diğer dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetlere ilişkin olarak oluşan giderlerin takip edildiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

770.4 Çeşitli Giderler

Bu yardımcı hesap, aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan oluşur ve aynı (1 inci) düzey hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

- 770.4.02 Sigorta Giderleri
- 770.4.03 Kira Giderleri
- 770.4.04 Büro Giderleri
- 770.4.05 Seyahat Giderleri
- 770.4.06 Mahkeme ve Avukatlık Giderleri
- 770.4.07 İcra Giderleri
- 770.4.08 Noter Giderleri
- 770.4.09 Temsil ve Ağırhlama Giderleri
- 770.4.10 Temizlik Giderleri
- 770.4.11 Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler
- 770.4.15 Dernek ve Oda Aidat Giderleri
- 770.4.16 Gider Sayılan Demirbaşlar
- 770.4.17 Diğer Çeşitli Giderler

770.4.02 Sigorta Giderleri

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetlerinin sürdürüldüğü taşınır ve taşınmaz varlıklar için katlanılan sigorta giderleri ile 740 ve 760

numaralı fonksiyonel giderler ile ortak olan, ayrıca ayrıştırılması mümkün olmayan sigorta giderlerinin uygun dağıtım anahtarı kullanılması suretiyle esas işletme faaliyetine düşen kısmının kaydedildiği alt hesaptır. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

- 770.4.02.02 Bina Sigorta Giderleri
- 770.4.02.03 Araç Sigorta Giderleri
- 770.4.02.04 Diğer Sigorta Giderleri

770.4.03 Kira Giderleri

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri kapsamında katlanılan kira giderlerinin izlendiği hesaptır. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

- 770.4.03.01 Gayri Menkul Kira Giderleri
- 770.4.03.02 Makine Teçhizat Kira Giderleri
- 770.4.03.03 Araç Kira Giderleri
- 770.4.03.04 Yazılım Kira Giderleri

770.4.04 Büro Giderleri

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri kapsamında katlanılan büro giderleri bu hesapta izlenir. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

- 770.4.04.01 Kırtasiye Giderleri
- 770.4.04.02 Fotokopi Giderleri
- 770.4.04.03 Matbaa Giderleri
- 770.4.04.04 Diğer Büro Giderleri

770.4.05 Seyahat Giderleri

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri gereği gerçekleştirilen seyahat, konaklama, yolluk ve ilgili tüm giderlerin izlendiği hesaptır. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 3 üncü ve daha alt düzey hesap açılabilir.

- 770.4.05.01 Şehir İçi Seyahat Giderleri
- 770.4.05.02 Yurt İçi Seyahat Giderleri
- 770.4.05.03 Yurt Dışı Seyahat Giderleri

770.4.06 Mahkeme ve Avukatlık Giderleri

İşletme faaliyetleri kapsamında katlanılan mahkeme ve avukatlık giderlerinin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

770.4.07 İcra Giderleri

İşletme faaliyetleri kapsamında oluşan icra giderleri bu alt hesapta takip edilir. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

770.4.08 Noter Giderleri

İşletme faaliyetleri kapsamında katlanılan noter giderlerinin takip edildiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

770.4.09 Temsil ve Ağırılama Giderleri

İşletme faaliyetleri kapsamında katlanılan temsil ve ağırılama giderlerinin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

770.4.10 Temizlik Giderleri

Dağıtım şirketlerinin dışarıdan almadığı ve kendi personeli eliyle genel yönetim faaliyetleri kapsamında yürüttüğü temizlik işleri için (personel gideri hariç) katlandığı giderlerin (temizlik malzemesi gideri vb.) kaydedildiği hesaptır. Örneğin genel müdürlük binasına ilişkin katlanılan ve doğrudan genel yönetim faaliyeti ile ilişkilendirilebilen temizlik giderleri bu hesapta takip edilir. Bununla birlikte, genel müdürlük binasında diğer işletme faaliyetlerinin de verilmesi durumunda, oluşan bu gider uygun dağıtım anahtarı kullanılmak suretiyle faaliyetler arasında dağıtılarak “740.4.10”, “760.4.10” ve bu alt hesaba kaydedilir.

Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

770.4.11 Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri kapsamında oluşan ve/fakat ilgili vergi mevzuatı uyarınca safi kazancın tespitinde gider olarak indirim yapılamayan giderlerin takip edildiği hesaptır. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve ihtiyaca göre bu düzey (ve daha alt düzey) yeni alt hesap açılabilir.

- 770.4.11.01 Motorlu Taşıtlar Vergisi
- 770.4.11.02 Gecikme Zamları
- 770.4.11.03 Vergi Ziyai Cezası
- 770.4.11.04 Trafik Cezası
- 770.4.11.05 Özel İletişim Vergisi

770.4.15. Dernek ve Oda Aidat Giderleri

Dernek ve oda aidat giderlerinin izlendiği alt hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.4.16 Gider Sayılan Demirbaşlar

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri kapsamında temin edilmekle birlikte, vergi mevzuatı çerçevesinde doğrudan gider sayılabilen demirbaş ile ilgili oluşan bedellerin izlendiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

760.4.17 Diğer Çeşitli Giderler

Yukarıda tanımlanan 1 inci düzey alt hesaplarda takip edilmeyen genel yönetim faaliyeti ile ilgili çeşitli giderlere ilişkin olarak oluşan giderlerin takip edildiği hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.

770.5 Vergi, Resim ve Harçlar

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri kapsamında tahakkuk ettirilen gider niteliğindeki vergi, resim ve harçların izlendiği hesaptır. Şirketler, bu yardımcı hesabın altında ihtiyaç duydukları kadar 1 inci düzey alt hesap(lar) açabilir.

770.6 Amortisman ve Tükenme Payları

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetlerinde kullanılan maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile, özel tükenmeye tabi varlıklar için ayrılan amortisman gideri ile tükenme payları bu hesapta izlenir. 740 ve 760 numaralı fonksiyonel giderler ile ortak olan, ayrıca ayrıştırılması mümkün olmayan amortisman ve tükenme paylarının, uygun dağıtım anahtarı kullanılması suretiyle esas işletme faaliyetine düşen kısmı da bu hesaba kaydedilir.

Hesap aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir. Bununla birlikte aşağıdaki alt hesaplara ilave haneler eklemek suretiyle 2 nci ve daha alt düzey hesap açılabilir.

770.6.01.01 Maddi Duran Varlık Amortisman Giderleri

770.6.01.02 Maddi Olmayan Duran Varlık Amortisman Giderleri

770.7. Finansman Giderleri

Esas işletme faaliyeti ve pazarlama faaliyeti dışında kalan genel yönetim faaliyetleri kapsamında, bankalar aracılığıyla yapılan ödemeler çerçevesinde ilgili banka tarafından tahakkuk ettirilen havale, EFT gibi komisyon giderlerinin kaydedildiği yardımcı hesaptır.

Şirketler, gerek duymaları halinde, bu yardımcı hesaba ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açabilir.

780	FİNANSMAN GİDERLERİ
------------	----------------------------

- İşletme faaliyetlerinin aksamadan yürütülebilmesi amacıyla yapılan borçlanma kapsamında oluşan (borçlanma yoluyla edinilen sabit kıymetler ile yapılmakta olan yatırımlar için maliyete eklenmemiş olan) faiz gideri, kur farkı, komisyon vb. giderlerin,
- Finansal kiralama yoluyla edinilen varlıklar ile ilgili olarak oluşan borçlanma maliyetlerinin,
- 4646 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında oluşan teminat mektubu giderleri ile pazarlama ve genel yönetim faaliyetleri kapsamında verilen teminat mektupları için oluşan komisyon vb. giderlerin

izlendiği hesaptır.

Hesap aşağıda sıralanan yardımcı hesaplardan oluşur ve yeni yardımcı hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

- 780.01 Faiz Giderleri
- 780.02 Kur Farkı Giderleri
- 780.03 Finansal Kiralama Giderleri
- 780.04 Teminat Mektubu Komisyon Giderleri
- 780.05 Diğer Finansman Giderleri

780.01 Faiz Giderleri

Doğal gaz dağıtım şirketlerinin yürütmekte oldukları dağıtım faaliyeti kapsamında yaptıkları borçlanmalara ilişkin olarak oluşan (borçlanma yoluyla edinilen sabit kıymetler ile yapılmakta olan yatırımlar için ***maliyete eklenmemiş olan, bir diğer ifadeyle aktifleştirilmemiş olan***) faiz giderlerinin kaydedildiği yardımcı hesaptır. Şirketler, gerek duymaları halinde, bu yardımcı hesaba ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açabilir.

780.02 Kur Farkı Giderleri

- Yabancı para ile yapılan mal ve hizmet alımlarında, yabancı para kurunda meydana gelen artıştan dolayı (alım işleminden sonra) ortaya çıkan kur farkları,
- Sabit kıymet alımı ve şebeke yatırımı ile ilgili yabancı para cinsinden mal ve hizmet alımlarında, yabancı para kurunda meydana gelen artıştan dolayı (alım işleminden sonra) ortaya çıkan ve ilgili mali mevzuat/muhasebe standartları uyarınca, ilgili sabit kıymetin ya da şebeke yatırımının aktifleştirildikten sonraki dönemde giderleştirilebilen kur farkları,
- Sabit kıymet alımı ve şebeke yatırımı ile ilgili olmayan yabancı para cinsinden borçlanmalar ile ilgili ortaya çıkan kur farkları,

- Şebeke yatırımlarının finansmanında kullanılan yabancı para cinsinden borçlanmalar ile ilgili ortaya çıkan ve ilgili mali mevzuat/muhasebe standartları uyarınca, şebeke yatırımının aktifleştirildikten sonraki dönemde giderleştirilebilen kur farkları,
- Sabit kıymet alımı için kullanılan yabancı para cinsinden borçlanmalar ile ilgili ortaya çıkan ve ilgili mali mevzuat/muhasebe standartları uyarınca, sabit kıymetin aktifleştirildikten sonraki dönemde giderleştirilebilen kur farkları,

bu yardımcı hesapta takip edilir.

Şirketler, gerek duymaları halinde, bu yardımcı hesaba ilave haneler eklemek suretiyle daha alt düzey hesap(lar) açabilir.

780.03 Finansal Kiralama Giderleri

Finansal kiralama yoluyla edinilen varlıklar ile ilgili olarak tahakkuk eden borçlanma maliyetleri (faiz, kur farkı, komisyon vb.) bu yardımcı hesapta izlenir. Hesap, şebeke unsurları ve şebeke harici unsurlar olmak üzere iki adet 1 inci düzey alt hesaptan oluşur ve bu düzey yeni alt hesap açılması Kurumun iznine tabidir.

780.03.01 Şebeke Unsuruları

Finansal kiralama yoluyla edinilen şebeke varlıkları (istasyon vb.) ile ilgili tahakkuk eden borçlanma maliyetlerinin kaydedildiği alt hesap olup, ihtiyaca göre ve şebeke unsuru bazında daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

780.03.02 Şebeke Harici Varlıklar

Finansal kiralama yoluyla edinilen şebeke harici varlıklar ile ilgili tahakkuk eden borçlanma maliyetlerinin izlendiği alt hesaptır. Aşağıda sıralanan 2 nci düzey alt hesaplardan oluşur ve ihtiyaç duyulması halinde aynı veya daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

780.03.02.01 Araçlar

780.03.02.02 Gayrimenkuller

780.03.02.03 Bilgisayar Ekipmanları

780.04 Teminat Mektubu Komisyon Giderleri

4646 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında alınan teminat mektupları ile diğer işletme faaliyetleri çerçevesinde alınan teminat mektupları ile ilgili komisyon vb. adlar altında oluşan finansman giderlerinin izlendiği yardımcı hesaptır. Aşağıda sıralanan 1 inci düzey alt hesaplardan oluşur ve ihtiyaç duyulması halinde aynı veya daha alt düzey hesap(lar) açılabilir.

780.04.01 EPDK Teminat Mektubu Komisyon Giderleri

780.04.02 Diğer Teminat Mektubu Komisyon Giderleri

780.05 Diğer Finansman Giderleri

Yukarıda tanımlanan yardımcı hesaplarda takip edilen finansman giderleri dışındaki diğer finansman giderlerinin kaydedildiği yardımcı hesaptır. Şirketler tarafından, gerek duyulması halinde, bu hesaba ilave haneler eklenmek suretiyle daha alt seviye hesap(lar) açılabilir.